

Omgevingsanalyse

Lokaal Bestuur Langemark-Poelkapelle

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	Profielschets	2
2.1.	Organisatorisch.....	2
2.2.	Demografie van de inwoners	3
3.	Externe analyse	5
3.1.	Demografisch.....	5
3.2.	Economisch.....	11
3.3.	Sociaal-Cultureel.....	13
3.4.	Technologisch.....	21
3.5.	Ecologisch	27
3.6.	Politiek.....	29
4.	Interne analyse	31
4.1.	Personeelsbeleid	31
4.2.	Informatie en communicatie	33
4.3.	Financieel management	34
4.4.	Facilitaire middelen	34
4.5.	ICT.....	35
4.6.	Andere	36
4.7.	Interne analyse van onze instellingen	37
4.7.1.	Thuishulp De Wissel	37
4.7.2.	Kinderopvang.....	37
4.7.3.	't Bikschooltje	38
4.7.4.	Woonzorgcentrum De Boomgaard	39

1. Inleiding

Als aanloop voor de komende legislatuur wordt door de gemeente en OCMW Langemark-Poelkapelle een omgevingsanalyse opgesteld. Deze omgevingsanalyse kan als inspiratiebron dienen voor het beleid en de beleidsprioriteiten.

Deze omgevingsanalyse bestaat uit drie onderdelen:

- Beknopte profielschets van gemeente en OCMW Langemark-Poelkapelle
- Een externe analyse
- Een interne analyse

De beknopte profielschets geeft een overzicht van de kerncijfers, de afdelingen en diensten van het lokaal bestuur en de demografie van de inwoners van Langemark-Poelkapelle.

De externe analyse focust zich op externe trends, tendensen, waarnemingen die een impact kunnen hebben op de organisatie en waar men als organisatie doorgaans zelf weinig impact op heeft. We gebruiken hiervoor de DESTEP-analyse.

De interne analyse is een analyse van interne factoren eigen aan de organisatie op het vlak van personeelsbeleid, informatie en communicatie, financieel management, facilitaire middelen, informatie- en communicatietechnologie (ICT).

2. Profielschets

2.1. Organisatorisch

Het Lokaal Bestuur telde in 2017 op jaarbasis 147,24 VTE waarvan 53,13 VTE binnen de gemeente en 94,11 VTE binnen het OCMW.

Binnen het Lokaal Bestuur zijn volgende afdelingen en diensten actief:

- Algemeen Bestuur
 - Onthaal en Administratie
 - Personeel en Organisatie
 - Financiële Dienst
 - Facility
- Wonen
 - Omgeving
 - Woondienst
 - Technische Dienst
- Leven
 - Sociale Dienst
 - Burgerzaken
 - Thuishulp De Wissel
 - Kinderopvang
 - Team Ontspannen
 - GBS 't Bikschooltje
- Woonzorgcentrum De Boomgaard
 - Paramedische Dienst
 - Bewonerszorg

- Keuken
- Schoonmaak en Logistiek

2.2. Demografie van de inwoners¹

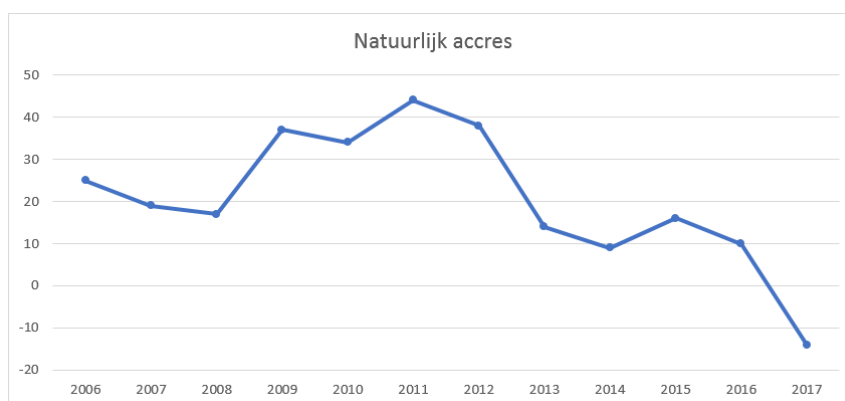
Langemark-Poelkapelle telde op 1 januari 2018 7.920 inwoners waarvan 298 inwoners van vreemde origine. Langemark-Poelkapelle is een landelijke, dun bevolkte gemeente. In 2018 telde de gemeente 150,8 inwoners per km² tegenover 378,8 inwoners per km² in West-Vlaanderen en 484,6 inwoners per km² in het Vlaams Gewest.

Stand van de bevolking Evolutie totale bevolking													
Bron: STATBEL, verwerking Statistiek Vlaanderen Metadata: demografie													
1 januari	Langemark-Poelkapelle												
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal inwoners	7.757	7.780	7.774	7.792	7.811	7.829	7.846	7.981	8.018	8.007	8.015	7.940	7.948
Groei (2005=100)	100,0	100,3	100,2	100,5	100,7	100,9	101,1	102,9	103,4	103,2	103,3	102,4	102,5

Langemark-Poelkapelle telde op 01/01/2018 in totaal 3.247 huishoudens. 27% daarvan zijn alleenstaanden. 40% van de gezinnen in Langemark-Poelkapelle hebben kinderen. 7% van de huishoudens zijn alleenstaande ouders.

In de periode 2006 tot en met 2016 merken we een positief **natuurlijk accres** op. Dit wil zeggen dat er meer geboortes zijn dan overlijdens. Het natuurlijk accres is echter van dalende aard met als kantelpunt 2017, waar er meer overlijdens (72) zijn dan geboortes (58).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal geboortes	93	87	96	86	89	109	102	78	77	82	82	58
Aantal overlijdens	68	68	79	49	55	65	64	64	68	66	72	72
Natuurlijk accres	25	19	17	37	34	44	38	14	9	16	10	-14

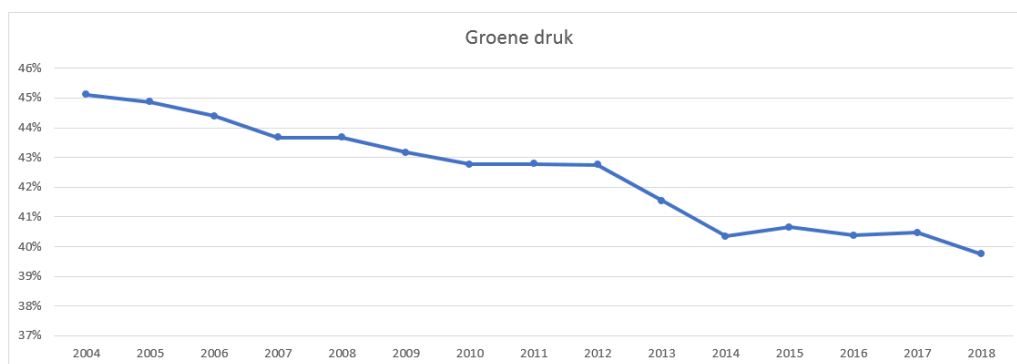
De **afhankelijkheidsratio**, dit is de verhouding van de bevolking buiten arbeidsleeftijd (0-19-jarigen en de 65-plussers) ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (de 20-64-jarigen), bedroeg in 2018 73%. Per 100 inwoners tussen 20 en 64 jaar zijn er dus 73 inwoners die jonger dan 20 of ouder dan 65 zijn.

¹ Cijfers afkomstig van <https://provincies.incijfers.be>, <https://statbel.fgov.be/>, de Gemeentemonitor en eigen cijfers

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-19 jaar	1.973	1.974	1.963	1.944	1.954	1.944	1.933	1.937	1.969	1.931	1.889	1.893	1.855	1.859	1.819
65+	1.356	1.385	1.392	1.377	1.364	1.363	1.373	1.387	1.411	1.425	1.442	1.467	1.485	1.492	1.521
20-64 jaar	4.374	4.400	4.422	4.451	4.475	4.503	4.520	4.527	4.605	4.648	4.682	4.656	4.595	4.594	4.577
Afh. ratio	76,1%	76,3%	75,9%	74,6%	74,1%	73,4%	73,1%	73,4%	73,4%	72,2%	71,1%	72,2%	72,7%	72,9%	73,0%

In de gemeente is er een dalende **groene druk**. Dit is de verhouding tussen de bevolking van 0-19-jarigen en de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64-jarigen). De groene druk in 2018 bedroeg 39,7%.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-19 jaar	1.973	1.974	1.963	1.944	1.954	1.944	1.933	1.937	1.969	1.931	1.889	1.893	1.855	1.859	1.819
20-64 jaar	4.374	4.400	4.422	4.451	4.475	4.503	4.520	4.527	4.605	4.648	4.682	4.656	4.595	4.594	4.577
Groene druk	45,1%	44,9%	44,4%	43,7%	43,7%	43,2%	42,8%	42,8%	42,8%	41,5%	40,3%	40,7%	40,4%	40,5%	39,7%

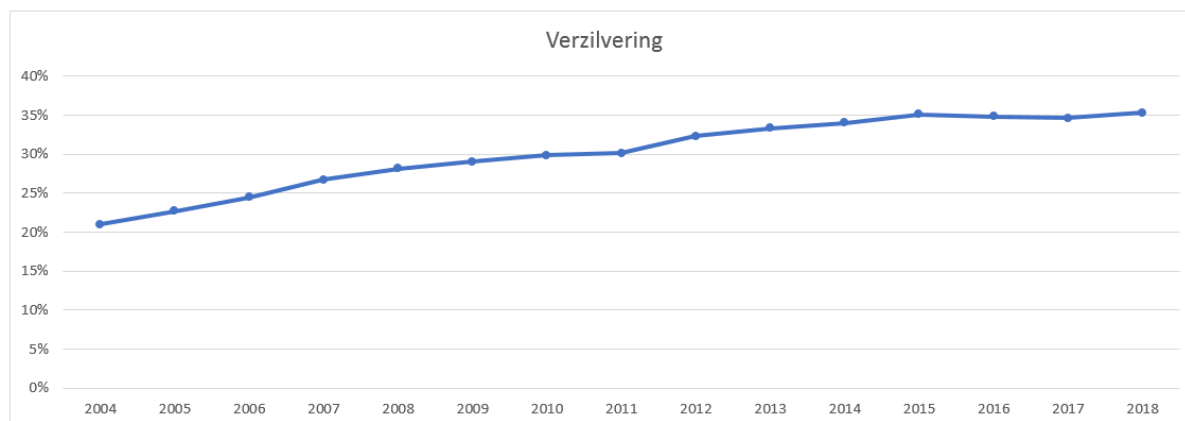

De **grijze druk**, dit is de verhouding van de 65-plussers ten opzichte van de 20-64-jarigen, stijgt licht in Langemark-Poelkapelle.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
65+	1.356	1.385	1.392	1.377	1.364	1.363	1.373	1.387	1.411	1.425	1.442	1.467	1.485	1.492	1.521
20-64 jaar	4.374	4.400	4.422	4.451	4.475	4.503	4.520	4.527	4.605	4.648	4.682	4.656	4.595	4.594	4.577
Grijze druk	31,0%	31,5%	31,5%	30,9%	30,5%	30,3%	30,4%	30,6%	30,6%	30,7%	30,8%	31,5%	32,3%	32,5%	33,2%

Er is ook sprake van sterke **verzilvering**: een toenemend aandeel oudste ouderen binnen het segment van de oudere bevolking, berekend door het aandeel 80-plussers ten opzichte van de 65-plussers.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
80+	285	314	341	368	384	396	410	418	456	475	490	515	517	517	537
65+	1.356	1.385	1.392	1.377	1.364	1.363	1.373	1.387	1.411	1.425	1.442	1.467	1.485	1.492	1.521
Verzilvering	21,0%	22,7%	24,5%	26,7%	28,2%	29,1%	29,9%	30,1%	32,3%	33,3%	34,0%	35,1%	34,8%	34,7%	35,3%

3. Externe analyse

De externe analyse focust zich op externe trends, tendensen, waarnemingen in de maatschappij die een impact kunnen hebben op de organisatie.

Hiervoor wordt de DESTEP-analyse gebruikt. DESTEP staat voor Demografisch, Economisch, Sociaal-cultureel, Technologisch, Ecologisch en Politiek. Van elk van deze zes thema's worden tendensen of waarnemingen benoemd. Deze tendensen worden gehaald uit bestaand cijfermateriaal zoals de Gemeentemonitor of door de diensthoofden en deskundigen dagelijks vastgesteld. Per tendens worden de mogelijke kansen en/of bedreigingen benoemd.

3.1. Demografisch

In het thema "demografisch" worden waarnemingen geanalyseerd op vlak van leeftijdsopbouw, vreemdelingen, kansarmoede, grootte van huishoudens, urbanisatie, wonen,... We analyseren cijfers afkomstig uit de Gemeente- en Stadsmonitor², Provincies in Cijfers³ en cijfers uit de eigen databanken.

Waarneming 1: Er wordt een toename verwacht van 1-persoons en 2-persoons gezinnen en een daling van de gezinnen met 3 of meer personen.

Opportunities

- Er zal een grotere vraag zijn naar kleinere woningen en appartementen. Dit kan zorgen voor een stijging van het kadastraal inkomen en dus een stijging van de inkomsten voor de gemeente.
- Experimenteren met verschillende woonvormen.
- Inzetten op drempelverlagend werken opdat ook individuen de stap durven zetten naar dienst- en hulpverlening toe.

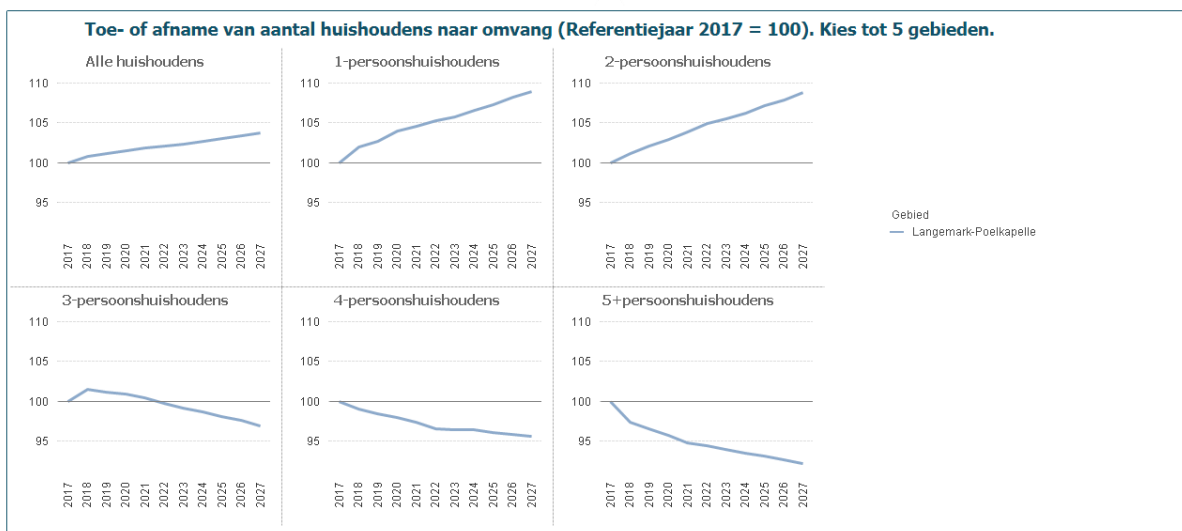
Huishoudens naar omvang: geobserveerd(2017) en vooruitberekend(2027)				
	Aantal		%	
	2017	2027	2017	2027
Gemiddelde omvang	2,47	2,39		
Totaal	3.192	3.311	100,0%	100,0%
1 persoon	812	884	25,4%	26,7%
2 personen	1.156	1.258	36,2%	38,0%
3 personen	461	447	14,4%	13,5%
4 personen	531	508	16,6%	15,3%
5 personen of meer	232	214	7,3%	6,5%

Bedreigingen

- Groter risico op vereenzaming, vooral bij oudere bevolking. Aan de hand van een actief vrijetijds- en welzijnsbeleid kan dit risico ingeperkt worden.
- Financiële draaglast wordt binnen het gezin over minder schouders verdeeld.
- Verenigingen zijn gebaat met grotere gezinnen met meerdere kinderen. Het gevaar bestaat dat verenigingen verdwijnen bij gebrek aan grotere gezinnen.

² <https://gemeente-en-stadsmonitor.vlaanderen.be/>

³ <https://provincies.incijfers.be>

Het indexcijfer geeft aan hoeveel groter of kleiner het aantal huishoudens in de gemeente in het jaar X is in vergelijking met het aantal huishoudens in de gemeente in het referentiejaar.

- Index = 100, zelfde aantal huishoudens in jaar X als in referentiejaar
- Index = 80, 20% minder huishoudens in jaar X dan in referentiejaar
- Index = 120, 20% meer huishoudens in jaar X dan in referentiejaar

Waarneming 2: De bevolking groeit minder vlug in Langemark-Poelkapelle dan in vergelijkbare gemeenten en dan in Vlaanderen.

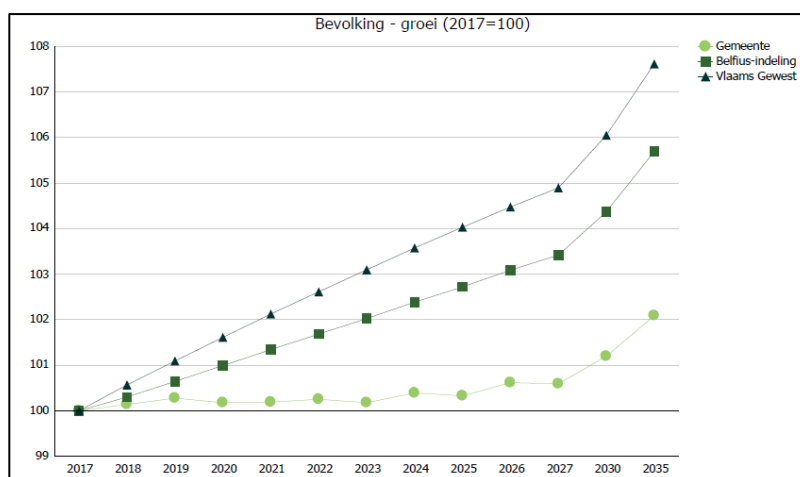
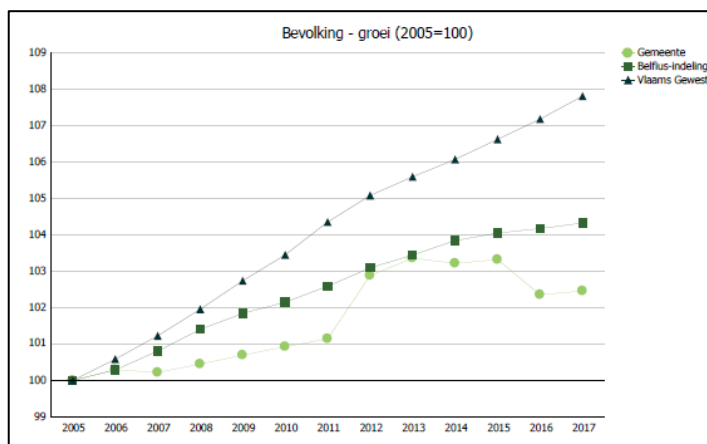
De verwachting is dat de bevolking in Langemark-Poelkapelle ook in de toekomst minder snel zal groeien dan in vergelijkbare gemeenten of in vergelijking met het Vlaams Gewest.

Opportuniteit

- Langemark-Poelkapelle aantrekkelijker maken voor nieuwe gezinnen.

Bedreigingen

- Interne migratie (zie waarneming 3).

Waarneming 3: Het bevolkingsaantal daalt vooral door interne migratie.

894 inwoners jonger dan 65 jaar vertrokken tussen 01/01/15 en 31/12/17 uit de gemeente. Daarvan vestigden 120 personen (13%) zich in een centrumstad en 493 personen (55%) in een buurgemeente. 54% van de vertrekkers (jonger dan 65 jaar) in die periode vestigde zich in een stad.

55 inwoners ouder dan 65 jaar vertrokken tussen 01/01/15 en 31/12/17 uit Langemark-Poelkapelle. Daarvan vestigden 13 mensen (24%) zich in een centrumstad en 37 personen (67%) in een buurgemeente.

718 personen jonger dan 65 jaar vestigden zich tussen 01/01/15 en 31/12/17 in Langemark-Poelkapelle. Daarvan kwamen 93 personen (13%) uit een centrumstad en 349 personen (49%) uit een buurgemeente. Ook 36 personen ouder dan 65 jaar vestigden zich in de gemeente. Drie daarvan (8%) kwamen uit een centrumstad en 14 (39%) kwamen uit de buurgemeenten.

Migratie tussen 01/01/2015 en 31/12/2017					
Vertrekkers (949)			Aankomsten (754)		
Vertrekkers jonger dan 65 jaar: 894			Aankomsten jonger dan 65 jaar: 718		
Vertrek naar centrumstad	120	13%	Aankomst vanuit centrumstad	93	13%
Vertrek naar buurgemeente	493	55%	Aankomst vanuit buurgemeente	349	49%
Vertrek naar stad	487	54%	Aankomst vanuit stad	401	56%
Vertrekkers ouder dan 65 jaar: 55			Aankomsten ouder dan 65 jaar: 36		
Vertrek naar centrumstad	13	24%	Aankomst vanuit centrumstad	3	8%
Vertrek naar buurgemeente	37	67%	Aankomst vanuit buurgemeente	14	39%
Vertrek naar stad	29	53%	Aankomst vanuit stad	12	33%

Opportunities

- Werken aan het imago van Langemark-Poelkapelle als plattelandsgemeente: wat maakt het waard om er te wonen? De gemeente (en bij uitbreiding de Westhoek in het algemeen) aantrekkelijk maken.
- Burgerinitiatieven stimuleren (speelstraten, wijkfeesten, straatfeesten, dag van de burens).
- Sociaal weefsel sterk houden (binding met de gemeente).

Bedreigingen

- Beperkingen op het vlak van mobiliteit (beperkt openbaar vervoer, staat van en tekort aan fietspaden).
- Voorzieningen trekken weg uit de dorpen wat zorgt voor minder aantrekkelijke dorpen.

Waarneming 4: Het aantal alleenwonenden van 65+ stijgt steeds verder.

Aantal alleenwonenden																					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<65 jaar	366	354	372	363	368	382	398	414	395	393	382	394	396	400	401	403	404	404	405	403	402
>=65 jaar	352	365	378	385	381	391	402	416	427	417	430	434	438	444	448	452	454	461	466	475	482

Opportunities

- Bouw van kleinere woningen en/of meergezinswoningen en experimenteren met verschillende woonvormen.
- 65+'ers stimuleren om kleiner te gaan wonen zodat er grotere woningen vrijkomen waarin nieuwe gezinnen zich kunnen vestigen.

- Experimenteren met nieuwe vormen van mobiele oplossingen (dorpspot, aan-huis-leveringen, boodschappendienst,...).
- Het activiteiten aanbod divers en betaalbaar houden en de verenigingen goed ondersteunen.

Bedreigingen

- Vereenzaming.
- Meer 65+'ers en vooral alleenstaanden zorgen voor een bedreiging van de fiscale draaglast.
- Erop letten dat het beleid ook niet té veel afgesteld wordt op ouderen en er minder aandacht gegeven wordt aan jonge gezinnen.

Waarneming 5: De groep 65-plussers ten opzichte van de totale bevolking in Langemark-Poelkapelle steeg de afgelopen tien jaar met 1,1% (#116). Bij de 80+'ers bedroeg dit 1,8% (#150). De prognose is dat deze trend zich verder zal zetten de komende 10 jaar.

Opportunities

- Wonen in een veilige omkaderde omgeving mogelijk maken (assistentiewoningen).
- Verdere uitbouw van diensten-centrum De Stek als klankbord voor deze doelgroep.
- Inzetten op diverse vormen van ouderenzorg waarbij thuis wonen zoveel mogelijk wordt gestimuleerd door onder andere thuishulp, boodschappendienst, dorpsrestaurant, dagverzorging, activiteiten, ... Meer spreiding/diversificering van de zorg is meer aangewezen.
- Voorzien in aangepaste, betaalbare en toegankelijke dienstverlening (ook in de deelgemeenten is een stijging van het aantal 80-plussers merkzaam).
- Ondersteuning vrije tijdsaanbod naar senioren.
- Verjonging van het ledenbestand van verenigingen en het bestuur ervan is noodzakelijk voor actieve werking op lange termijn.

Stand van de bevolking											
Bevolkingsstructuur - Aantal ouderen (65 jaar en ouder)											
Bron: STATBEL, verwerking Statistiek Vlaanderen											
Metadata: demografie											
1 januari	Langemark-Poelkapelle										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
65 jaar en ouder	1.377	1.364	1.363	1.373	1.386	1.410	1.425	1.444	1.468	1.485	1.493
80 jaar en ouder	367	384	396	410	418	456	475	490	516	516	517
Totale bevolking	7.774	7.792	7.811	7.829	7.846	7.981	8.018	8.007	8.015	7.940	7.948
65 jaar en ouder t.o.v. totale bevolking	17,7%	17,5%	17,4%	17,5%	17,7%	17,7%	17,8%	18,0%	18,3%	18,7%	18,8%
80 jaar en ouder t.o.v. totale bevolking	4,7%	4,9%	5,1%	5,2%	5,3%	5,7%	5,9%	6,1%	6,4%	6,5%	6,5%

Bedreigingen

- Financieel weegt de vergrijzing zwaarder door dan vroeger.
- De groep 65+'ers mag niet vergeten worden in het algemeen beleid. Het is een groep die blijvend geactiveerd moet worden.
- Ondersteuning vanuit andere diensten is noodzakelijk vooraleer de stap gemaakt wordt naar een WZC.
- Op heden wordt een bredere focus gelegd op de senioren, maar we mogen de niet-actieve en/of zorgbehoevende senioren niet uit het oog verliezen. (vb. digitaal analfabetisme)
- Gevaar dat 80+'ers minder mobiel zijn. We kunnen hierop inspelen door het busje maximaal te benutten.
- Groep actieve vrijwilligers en verenigingen kan verkleinen.

Waarneming 6: In Langemark-Poelkapelle zijn er minder woongelegenheden voor zorgbehoevende ouderen dan elders in Vlaanderen.

Opportunities

- Mogelijkheid om nog erkenningen om te zetten in vergunningen.
- Mogelijkheid om meer in te zetten op thuis- en/of mantelzorg.

Bedreigingen

- Hoge bouwkost van nieuwe woongelegenheden.
- Uitstroom van ouderen naar buurgemeentes die wel over de nodige infrastructuur beschikken.

	Langemark-Poelkapelle						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal erkende plaatsen - groepen van assistentiewoningen	0	0	0	0	0	0	0
Aantal erkende plaatsen - woonzorgcentra	54	54	54	57	73	73	73
Aantal 65-plussers	1.373	1.386	1.410	1.425	1.444	1.468	1.485
Aantal plaatsen per 1.000 65-plussers	39,330	38,961	38,298	40,000	50,554	49,728	49,158

	BELFIUS.Landbouwgemeenten (V7)						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal erkende plaatsen - groepen van assistentiewoningen	396	396	400	453	453	452	452
Aantal erkende plaatsen - woonzorgcentra	2.066	2.077	2.112	2.217	2.148	2.198	2.233
Aantal 65-plussers	30.052	30.376	30.931	31.424	31.938	32.409	32.676
Aantal plaatsen per 1.000 65-plussers	81,9	81,4	81,2	85,0	81,4	81,8	82,2

	Vlaams Gewest						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal erkende plaatsen - groepen van assistentiewoningen	14.401	14.958	15.645	16.664	17.997	19.179	20.335
Aantal erkende plaatsen - woonzorgcentra	66.437	67.282	68.667	69.902	71.611	73.611	75.877
Aantal 65-plussers	1.135.045	1.153.348	1.179.812	1.200.965	1.222.353	1.245.466	1.265.666
Aantal plaatsen per 1.000 65-plussers	71,2	71,3	71,5	72,1	73,3	74,5	76,0

Waarneming 7: minder grootouders kunnen instaan voor de opvang van kleinkinderen.

Opportunities

- Uitbouw opvangmogelijkheden.
- Betrekken van ouderen in BKO, scholen, ...
- Sterk aanbod van speelpleinwerking en sportkampen.

Bedreigingen

- Tekort aan opvangmogelijkheden (crèches).
- Betaalbaarheid van opvangouders.

Waarneming 8: Evolutie van het aantal inwoners van buitenlandse herkomst (EU en niet EU) in stijgende lijn.

Opportunities

- Investeren in mogelijkheden voor integratie.
- Voorzien in of faciliteren van een aangepast en toegankelijk vrije tijdsaanbod.

- Als lokaal bestuur het voorbeeld geven op vlak van diversiteit (aanwervingen,...).

Bedreigingen

- Het wachtregister (inschrijvingen in het asielcentrum) telt officieel niet mee voor het bevolkingsaantal maar sommige bronnen nemen deze cijfers wel op. Ook in de dienstverlening moeten we rekening houden met deze ruime doelgroep.
- Sociale uitsluiting. Het is belangrijk om inwoners van buitenlandse herkomst verder te integreren in de gemeente.
- Expertise in vreemdelingenwetgeving: belangrijk om te blijven investeren in opleiding en infrastructuur (bijvoorbeeld specifieke apparatuur voor controle eID of rijbewijs, ...).
- Rekening houden met taal en begripbaarheid van de activiteiten en rekening houden met waarden en normen van andere culturen zonder verlies van eigen waarden en normen. Een activiteitenaanbod voor een divers, multicultureel publiek met begrip voor andere culturen maar met het behouden van de eigen waarden en normen.

Stand van de bevolking Evolutie van aantal inwoners van buitenlandse herkomst (EU en niet EU) ten opzichte van het totaal aantal inwoners op 1 januari

Bron: DWH AM&SB KSZ, verwerking Statistiek Vlaanderen
Metadata: [demografie](#)

	Langemark-Poelkapelle											
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
EU	250	3,13	292	3,59	341	4,18	334	4,12	333	4,09	333	4,19
Niet EU	204	2,55	268	3,29	263	3,23	229	2,83	292	3,59	492	6,20

	BELFIUS.Landbouwgemeenten (V7)											
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
EU	5.104	3,09	5.480	3,30	5.848	3,51	6.212	3,72	6.609	3,95	6.974	4,17
Niet EU	3.092	1,87	3.405	2,05	3.582	2,15	3.606	2,16	3.668	2,19	4.170	2,50

	Vlaams Gewest											
	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
EU	500.266	7,91	520.416	8,17	539.639	8,43	557.858	8,68	577.909	8,96	597.923	9,23
Niet EU	576.347	9,12	612.682	9,62	642.374	10,04	666.013	10,37	690.643	10,71	730.492	11,28

Waarneming 9: Er wordt verwacht dat de komende 10 jaar het aantal 18- tot en met 29-jarigen in Langemark-Poelkapelle sterk zal dalen.

Opportunities

- De gemeente aantrekkelijk maken voor jonge gezinnen.
- Band van jongeren met de gemeente versterken zodat die generatie niet wegtrekt uit de gemeente.
- Werkgelegenheid voorzien.
- Betaalbare woningen voorzien voor starters.

Prognose evolutie bevolking per fase van de levenscyclus												
Levenscyclus	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
0-17 jaar	1.668	1.644	1.634	1.636	1.636	1.633	1.632	1.637	1.628	1.625	1.615	
	100%	99%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	97%	97%	
18-29 jaar	1.154	1.159	1.163	1.133	1.119	1.094	1.064	1.038	1.031	1.031	1.031	
	100%	100%	101%	98%	97%	95%	92%	90%	89%	89%	89%	
30-64 jaar	3.633	3.635	3.631	3.641	3.623	3.626	3.628	3.633	3.614	3.596	3.567	
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	99%	98%	
65+ jaar	1.493	1.521	1.542	1.552	1.585	1.615	1.638	1.671	1.701	1.745	1.782	
	100%	102%	103%	104%	106%	108%	110%	112%	114%	117%	119%	

Bedreigingen

- Minder jonge gezinnen en geboortes.

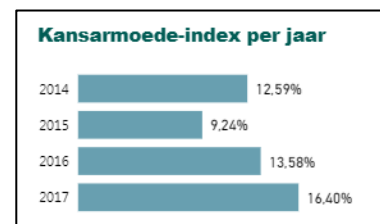
Waarneming 10: Steeds meer gezinnen in kansarmoede⁴.

Opportunities

- Inzetten op werkgelegenheid in eigen streek.
- Sociale huur als oplossing voor kansarmoede: na toewijzing van een sociale woning daalt het armoederisico van gezinnen met 40%.
- Tijdig uitvoeren van rechtenonderzoek en tijdig detecteren van gezinnen in armoede.
- De zichtbaarheid en kenbaarheid van de sociale dienst versterken.
- Voldoende inzetten op kinderen en jongeren om kansarmoede te doorbreken.

Bedreigingen

- Kansarmoede is/wordt vaak generatiearmoede omdat de financiële druk verlegd wordt naar familieleden en/of de lokale overheid. Het aantal gezinnen in kansarmoede kan daardoor de komende jaren hoog blijven.
- Gezinnen in kansarmoede zullen niet vlug de stap zetten om deel te nemen aan socio-culturele activiteiten of zullen zich niet vlug aansluiten bij verenigingen.
- Te veel aanvragen naar verhouding met het beschikbare vrijetijdsparticipatiebudget. Er zijn twee subsidiekanalen:
 - Departement cultuur, jeugd, media (= Vlaams): € 1539, lokaal bestuur moet zelf het dubbele voorzien. Totaal dus € 4617 (ligt vast voor 2020-2025). Er zijn 25 gezinnen die middelen krijgen hiervan.
 - POD maatschappelijke integratie (=federaal): € 4311 (variabel, verschilt jaar per jaar). Er zijn 34 gezinnen die middelen krijgen hiervan.
- De focus kan te sterk gericht zijn op een bepaalde doelgroep waardoor we andere doelgroepen uit het oog verliezen.
- De taalbarrière verhoogt kansarmoede. We worden meer geconfronteerd met anderstaligen.

3.2. Economisch

Onder dit thema worden waarnemingen op vlak van inkomen, werkloosheid, lokale economie, werk,... behandeld.

Waarneming 1: Het gemiddeld inkomen ligt in Langemark-Poelkapelle lager dan in vergelijkbare gemeentes.

Opportunities

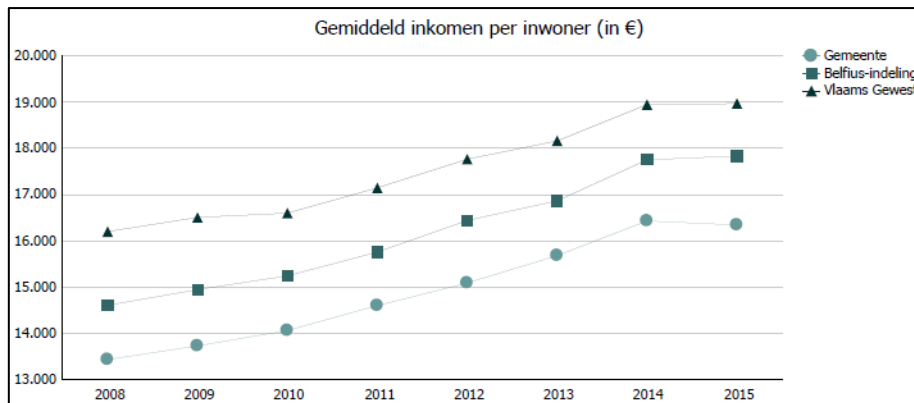
- Dienstverlening betaalbaar houden voor alle inwoners, rekening houdend met de lagere inkomens.

⁴ Cijfers afkomstig van www.kindengezin.be. De afgebeelde cijfers hebben betrekking op Langemark-Poelkapelle.

- Sterke activiteitenkern binnen sociale dienst blijven ondersteunen.

Bedreigingen

- Sociale uitsluiting: bepaalde inwoners kunnen wegens het gebrek aan financiële middelen niet deelnemen aan de vrijetijdsactiviteiten.
- Door de lagere inkomens vertegenwoordigt 1% van de personenbelasting per inwoner minder dan in andere gemeentes, dus minder inkomsten voor de gemeente.

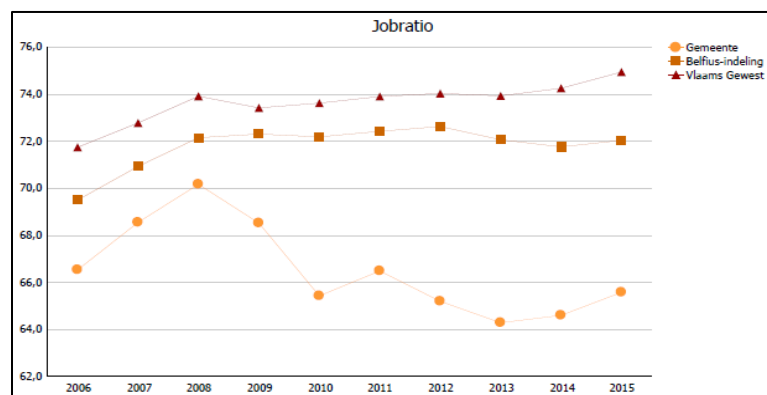
Waarneming 2: De jobratio, dit is het aantal jobs ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64 jaar), in Langemark-Poelkapelle ligt beduidend lager dan in vergelijkbare gemeentes.

Opportunities

- Industriegrond voorzien.
- Aantrekken van kmo's.

Bedreiging

- Inwoners van Langemark-Poelkapelle werken meer buiten de gemeente dan inwoners van vergelijkbare gemeentes. Het risico bestaat dat inwoners zich dan ook buiten de gemeente gaan vestigen om dicht bij het werk te wonen.

Waarneming 3: De lokale "basishandel" verdwijnt stilaan uit de gemeente. 43% van de inwoners is tevreden over de winkelveorzieningen in de gemeente. Dit is lager dan het Vlaams gemiddelde. In Langemark-Poelkapelle zijn meer mensen ontevreden over de winkelveorzieningen dan het Vlaams gemiddelde.

Opportunities

- De basishandelaars in ieder dorp de stimuleren (bakker, beenhouwer, bank, ...) door behulp van starterspremies of subsidies.
- Inzetten op projecten die de commerciële en publieke dienstverlening verbeteren zoals dorpspunten, het dorpsresto, warme maaltijden aan huis, een boodschappendienst...

- De dorpskernen aantrekkelijk houden en/of maken om nieuwe handelaars aan te trekken.

Bedreigingen

- Verdwijnen van lokale schakel (cfr dorpscafé, winkel om de hoek).
- Mobiliteitsproblemen.
- Het weinig voorkomen of ontbreken van de lokale basishandel maakt je dorp een stuk minder aantrekkelijk voor bewoners en potentiële nieuwe inwoners.

Tevredenheid over de shopping- en winkelvoorzieningen			
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de shopping- en winkelvoorzieningen in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: cultuur en vrije tijd			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	35%	22%	43%
Vlaams Gewest	19%	18%	63%

3.3. Sociaal-Cultureel

In dit thema bespreken we trends op het vlak van cultuur, leefgewoonten, opleidingsniveau, vrijetijdsbesteding, verplaatsingsgewoonten, religie, subculturen, ...

Waarneming 1: In Langemark-Poelkapelle ligt het aantal gerechtigde mantel- en thuiszorgers voor 65+’ers hoog ten opzichte van de rest van Vlaanderen.

Opportunities

- Door het recht op de toelage, wordt er financiële ruimte gecreëerd om thuiszorg betaalbaar te houden. Als er hierop verder wordt ingezet, blijft de thuissituatie langer houdbaar.
- Door zelf een thuiszorgtoelage aan te bieden, zijn we van bij het begin betrokken in de thuiszorgsituatie en geeft dit de opportuniteit om de vinger aan de pols te houden in het verouderingsproces van mensen.

Bedreigingen

- Het is onzeker of deze middelen effectief ingezet worden voor het bereiken van het beoogde doel.
- De kantoren van de ziekenfondsen op de gemeente zijn verdwenen. Hiertoe dienen we vanuit de gemeente zelf de aanvragen/doorverwijzing en opvolging te doen. Dit brengt een stijging van de werkdruk met zich mee. Daarnaast weten mensen soms niet meer waar ze allemaal nog recht op hebben.

	Langemark-Poelkapelle									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg (65-plussers)	132	120	136	146	166	183	191	196	205	201
65-plussers	1.377	1.364	1.363	1.373	1.386	1.410	1.425	1.444	1.468	1.485
Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg per 1.000 65-plussers	95,9	88,0	99,8	106,3	119,8	129,8	134,0	135,7	139,6	135,4

	BELFIUS.Landbouwgemeenten (V7)									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg (65-plussers)	2.196	2.266	2.506	2.662	2.816	2.895	3.093	3.207	3.270	3.363
65-plussers	29.134	29.441	29.704	30.052	30.376	30.931	31.424	31.938	32.409	32.676
Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg per 1.000 65-plussers	75,4	77,0	84,4	88,6	92,7	93,6	98,4	100,4	100,9	102,9

	Vlaams Gewest									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg (65-plussers)	81.785	87.394	95.063	101.607	106.442	109.889	115.260	118.866	122.255	127.636
65-plussers	1.089.307	1.100.194	1.116.407	1.135.045	1.153.348	1.179.812	1.200.965	1.222.353	1.245.466	1.265.666
Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg per 1.000 65-plussers	75,1	79,4	85,2	89,5	92,3	93,1	96,0	97,2	98,2	100,8

Waarneming 2: Het aantal ouderen waarvoor een gewaarborgd inkomen moet voorzien worden, is de laatste 10 jaar sterk afgenomen.

Opportunititeiten

- Verstrenging binnen de wetgeving heeft ertoe geleid dat niet-gerechtigden nog door de mazen van het net glijpen. De verstrenging van de wet heeft ertoe gezorgd dat er minder mensen IGO krijgen, er is meer controle op. Dus het zou een vertekende interpretatie geven als je zou zeggen dat er minder mensen zijn die nood hebben aan IGO.

Maar dit zorgt er ook voor dat mensen die in de schemerzone zitten en net geen recht hebben, het water aan de lippen krijgen. Als je recht hebt op IGO is de kans zeer groot dat je nog van andere zaken kunt genieten (Vlaamse Sociale Bescherming). Mensen die net te veel spaargeld hebben of een net te hoog pensioen, hebben geen recht op IGO maar hebben soms ook zeer hoge kosten, die ze vaak niet kunnen betalen.

- Dankzij de IGO, die aangevuld kan worden met de Vlaamse Sociale Bescherming, kunnen mensen optimaal hun thuiszorg alsook hun residentiële zorg betalen.

Betaalbaarheid van het wonen: woonquote voor huurders
Aandeel (%) van de inwoners, **huurders** waarvan de totale uitgave van het gezin voor wonen minstens 30% bedraagt van het gezinsinkomen

Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB
Metadata: [wonen en woonomgeving](#)
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor

2017	Minder dan of gelijk aan 30%	Meer dan 30%
Langemark-Poelkapelle	71%	29%
Vlaams Gewest	53%	47%

Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) / gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB) per 1.000 inwoners van 65 jaar en ouder

Bron: Rijksdienst voor pensioenen, verwerking Statistiek Vlaanderen
Metadata: [armoede](#)

	Langemark-Poelkapelle									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal IGO-gerechtigden	97	103	114	114	127	125	129	125	113	101
Aantal IGO-gerechtigden per 1.000 inwoners van 65+	71,1	75,6	83,0	82,3	90,1	87,7	89,3	85,1	76,1	67,6
Aantal GIB-gerechtigden	9	7	7	5	5	4	4	4	3	3
Aantal GIB-gerechtigden per 1.000 inwoners van 65+	6,6	5,1	5,1	3,6	3,5	2,8	2,8	2,7	2,0	2,0

Bedreigingen

- Niet iedereen heeft recht op IGO. Mensen die net te veel middelen hebben, verkeren vaak in grotere betalingsmoeilijkheden. Extra monitoring is nodig voor deze groep mensen om hen naar de nodige zorg toe te leiden.

Waarneming 3: Het aandeel huurders in Langemark-Poelkapelle waarvan de totale uitgave voor wonen minder dan of gelijk is aan 30% van het gezinsinkomen is opmerkelijk hoger dan het Vlaams gemiddelde.

Opportunititeiten

- Inzetten op sociale woningbouw zodat de betaalbaarheid van woningen minstens op hetzelfde niveau blijft.
- Blijven inzetten op kwaliteit van het woonpatrimonium, onder meer door het afleveren van conformiteitsattesten.
- Stimuleren van het verhuren van woningen via een sociaal verhuurkantoor.

Bedreigingen

- Lagere huurprijzen doen een verouderd patri-monium vermoeden.
- Mensen zullen minder vlug geneigd zijn om uitgaven te doen in de socio-culturele sector aangezien wonen en leven prioritair zijn.

Waarneming 4: Langemark-Poelkapelle beschikt over meer sociale woningen ten opzichte van het aantal private huishoudens, per 100 huishoudens dan vergelijkbare gemeentes.

De norm voor sociale woningen ligt in Vlaanderen enorm laag. In Nederland zijn 33% van de woningen sociale woningen, in Frankrijk is dit 17%. In België slechts 6%. Vraag is ook wat het aandeel huurwoningen is? In Nederland is 75% van de sociale woningen huurwoning. Mensen in armoede komen enkel in aanmerking voor huurwoningen.

Opportunities

- Inzetten op sociale woningbouw zodat de betaalbaarheid van woningen minstens op hetzelfde niveau blijft.
- Het aanbod van de door het lokaal bestuur georganiseerde activiteiten voldoende afstemmen op huurders van sociale woningen. Dit zowel op vlak van behoefte, vraagprijs, toegankelijkheid en laagdrempeligheid.

	Langemark-Poelkapelle									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Totaal aantal sociale woningen	161	154	177	187	197	206	204	210	210	
Aantal sociale woningen t.o.v. aantal private huishoudens, per 100 huishoudens	5,3	5,0	5,7	6,0	6,3	6,5	6,4	6,5	6,6	

	BELFIUS.Landbouwgemeenten (V7)									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Totaal aantal sociale woningen	2.278	2.298	2.401	2.546	2.648	2.707	2.743	2.849	2.853	
Aantal sociale woningen t.o.v. aantal private huishoudens, per 100 huishoudens	3,6	3,6	3,7	3,9	4,0	4,1	4,1	4,2	4,2	

Bedreigingen

- Bewoners van sociale woningen hebben vaak meer nood aan begeleiding op administratief of financieel vlak.
- Het publiek dat met activiteiten bereikt wordt, zal vermoedelijk vooral uit de private huishoudens komen. Het is belangrijk om een aanbod te hebben dat iedereen kan aanspreken.
- In Langemark-Poelkapelle spreken we van gemengde woonwijken. Het zal belangrijk zijn om niet op één deel maar vooral vanuit die gemengde woonvorm te vertrekken.
- De fiscale inbreng is lager voor mensen in een sociale woning (door lagere personenbelasting en kadastraal inkomen).

Waarneming 5: 43% van de inwoners van Langemark-Poelkapelle vindt het veilig om te fietsen in de gemeente. Daarnaast vindt 41% van de inwoners het niet veilig voor kinderen om zich te verplaatsen met de fiets binnen de gemeente.

Opportunities

- Bij wegenwerken extra aandacht besteden aan het fietsverkeer (fietsssnelwegen, vrijliggende fietspaden, veilige oversteken,...) en kindvriendelijkheid. Waar mogelijk zorgen voor een natuurlijke scheiding zoals een haag of bomen tussen de weg en het fietspad.
- Via het duurzaam Energieactieplan "Van Zee tot IJzer" inzetten op verschillende acties rond veilig fietsen.

Veilig fietsen Aandeel (%) van de inwoners dat het veilig vindt om te fietsen in de gemeente/stad Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: mobilitat Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	31%	26%	43%
Vlaams Gewest	28%	21%	52%

Bedreigingen

- De kostprijs voor het herstellen of heraanleggen van fietspaden.
- Wachtijd en administratieve rompslomp om subsidies te verkrijgen.
- Niet enkel focussen op fietsveiligheid in het centrum, maar ook buiten de dorpskernen.
- Fietsters gebruiken als middel voor fietsveiligheid, om het verkeer af te remmen.
- Inwoners zullen vlugger de auto nemen omdat dit als veiliger wordt ervaren. Dit zorgt voor meer vervuilde lucht en heeft een negatieve impact op het milieu. Kinderen leren hierdoor zelf ook onvoldoende veilig met de fiets te rijden en zullen zelf dus later ook minder vlug de fiets gebruiken.
- Ouders zullen hun kinderen niet op zelfstandige basis naar de speelpleinwerking, BKO, jeugdvereniging,... laten gaan. Dit kan leiden tot een lagere deelname.

Veilig verplaatsen voor kinderen Aandeel (%) van de inwoners dat het voor kinderen veilig vindt om zich te verplaatsen in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: mobiliteit Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	41%	27%	32%
Vlaams Gewest	42%	25%	33%

Waarneming 6: 33% van de inwoners van Langemark-Poelkapelle vindt dat er voldoende fietspaden zijn in de gemeente. Slechts 27% van de inwoners vindt dat de fietspaden in goede staat zijn.

Opportunities

- Mogelijkheden bekijken tot het creëren van extra fietspaden.
- Goed inzetten op het onderhouden en promoten van bestaande fietspaden en -routes.
- Fietssuggestiestroken duidelijk maken met een goed opvallende kleur.
- Verder investeren in de Gewestelijke fietssnelwegen.
- Fietspaden aanpassen aan de nodige veiligheidsnormen voor gemend verkeer.

Voldoende fietspaden Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er voldoende fietspaden zijn in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: mobiliteit Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	38%	28%	33%
Vlaams Gewest exd 13 centrumsteden	36%	22%	42%

Bedreigingen

- Door de staat van de fietspaden nemen minder mensen de fiets en meer de auto.
- Inwoners van Langemark-Poelkapelle gaan buiten de gemeente gaan fietsen en missen zo hun eigen streek.
- Ouderen kunnen zich minder gemakkelijk verplaatsen met de fiets en worden hierdoor minder zelfstandig.
- Risico op schade aan fietsen en meer kans op ongevallen.

Staat van de fietspaden Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat de fietspaden in goede staat zijn in de gemeente/stad Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: mobiliteit Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	51%	22%	27%
Vlaams Gewest exd 13 centrumsteden	32%	24%	44%

Waarneming 7: Bij 83% van de inwoners van Langemark-Poelkapelle is het dominant vervoersmiddel de auto. Dit is hoger dan het Vlaams gemiddelde (59%).

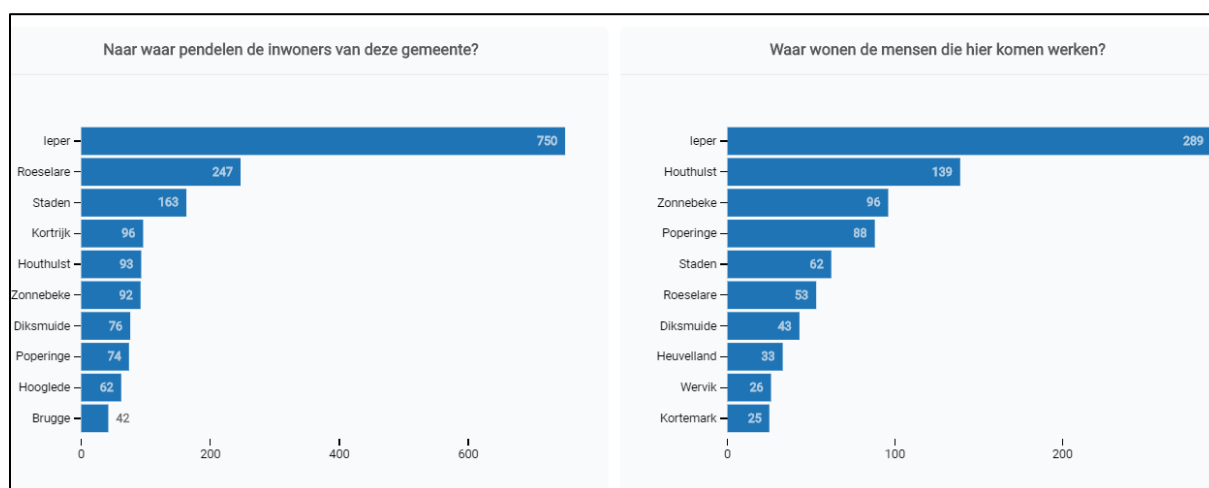
Opportunities

- Invzetten op alternatieve oplossingen voor woon- werkverkeer (fiets, openbaar vervoer, autodelen,...).
- Via het duurzaam Energieactieplan “Van Zee tot IJzer” invzetten op verschillende sensibiliseringsacties.

Bedreigingen

- Meer luchtvervuiling.
- Meer gebruik van de auto heeft als gevolg dat mensen zich minder veilig voelen op de fiets.
- Het dagelijks fietsen voor woon- werkverkeer wordt niet gepromoot. Nochtans pendelt 65% van de inwoners naar een buurgemeente.
- Middenstand voelt zich benadeeld als auto's uit de centra geweerd worden.

Verplaatsingen tussen woonplaats en werk, school of opleiding: dominant vervoersmiddel Modale verdeling naar dominant vervoersmiddel voor verplaatsingen tussen woonplaats en school/werk, volgens aandeel van de inwoners (%)					
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: mobiliteit Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor					
2017	Te voet	Met de fiets	Openbaar vervoer	Met de auto	Ander
Langemark-Poelkapelle	3%	7%	4%	83%	3%
Vlaams Gewest	4%	16%	16%	59%	4%

Waarneming 8: Ongeveer de helft van de inwoners is tevreden over de recreatie- en culturele voorzieningen in de gemeente. Dit is lager dan het Vlaams gemiddelde.

Opportunities

- Samenwerking en aanvullend aanbod op Westhoekniveau.

- Aandacht voor kleine, betaalbare activiteiten in eigen gemeente.
- Meer inzetten op bekendheid van de reeds aanwezige voorzieningen zoals speelpleinen, wandelpaden, fiets- en wandelroutes,...
- Meer gebruik maken van de publieke ruimte om activiteiten te organiseren.
- Het ontwikkelen van een vrijetijdscampus met een aanbod voor jeugd, cultuur, sport én toerisme.

Tevredenheid over de recreatievoorzieningen
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de recreatievoorzieningen in de gemeente/stad

Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB
Metadata: [cultuur en vrije tijd](#)
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor

2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	21%	29%	50%
Vlaams Gewest	11%	20%	68%

Bedreigingen

- Langemark-Poelkapelle is voor bepaalde recreatie aangewezen op andere gemeenten.
- Mensen verkiezen mogelijks om in andere gemeentes te gaan wonen omwille van het aanbod daar.
- Bestaande lokalen en zalen zijn vaak te weinig uitgerust om op een comfortabele manier activiteiten te organiseren.

Tevredenheid over de culturele voorzieningen
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de culturele voorzieningen in de gemeente/stad

Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB
Metadata: [cultuur en vrije tijd](#)
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor

2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	20%	24%	56%
Vlaams Gewest	10%	18%	72%

Waarneming 9: 80% van de inwoners van Langemark-Poelkapelle vindt dat er voldoende activiteiten zijn voor ouderen.

Opportunities

- Vrije tijdsactiviteiten zijn een laagdrempelige manier om de vinger aan de pols te houden bij de doelgroep.
- Aanvullend aanbod van het dienstencentrum in samenwerking met verenigingen.
- De hiaten in het bestaande aanbod zoeken en dat aanbieden vanuit het dienstencentrum. Tegelijkertijd het overaanbod uit het huidige aanbod gaan filteren.

Bedreigingen

- Er is een sterke verzuiling van de seniorenvereniging waardoor er soms overaanbod en overlapping is van het aanbod.

Voldoende geschikte activiteiten voor ouderen
Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er voldoende activiteiten zijn voor ouderen in de gemeente/stad

Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB
Metadata: [cultuur en vrije tijd](#)
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor

2017	Oftens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	6%	14%	80%
Vlaams Gewest	10%	19%	71%

Waarneming 10: 43% van de inwoners is tevreden over het aanbod van restaurants en eetcafés in Langemark-Poelkapelle. Slechts 29% van de inwoners is tevreden over de uitgaansgelegenheden in de gemeente.

Opportunities

- Aantrekkelijke dorpskernen werken aanstekelijk voor horeca.
- Betrekken van bestaande horeca bij het activiteitenaanbod van het lokaal bestuur.
- Kansen geven voor nieuwe private projecten en ondersteunen van bestaande initiatieven.
- Aanbieden van taxicheques.

Bedreigingen

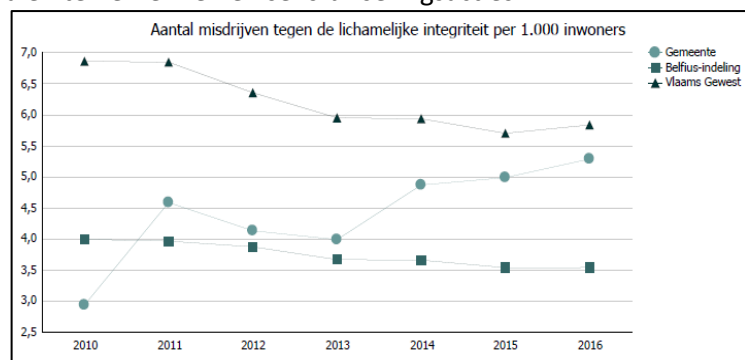
- Inwoners gaan eten, op café of naar fuiven buiten de gemeente.
- Ontbreken van een commerciële mentaliteit van het lokaal bestuur.

Tevredenheid over uitgaansgelegenheden			
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de uitgaansgelegenheden in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: cultuur en vrije tijd			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	42%	30%	29%
Vlaams Gewest	23%	26%	51%

Waarneming 11: het aantal geregistreerde misdrijven tegen de lichamelijke integriteit in Langemark-Poelkapelle stijgt terwijl in vergelijkbare gemeentes en in Vlaanderen het aantal daalt.

Opportunities

- Inzetten op vormingen om signalen te herkennen en sensibiliseringsacties.
- Inzetten op preventie.
- Promoten van hulpkanalen en deze voldoende onder de aandacht van de bevolking brengen.
- Bemiddelingspunt oprichten.

Bedreigingen

- Het onveiligheidsgevoel en het wantrouwen ten opzichte van elkaar stijgen.
- Dergelijke problemen komen minder aan de oren van de sociale diensten en zijn daarom moeilijker te herkennen.

Waarneming 12: 66% van de inwoners van Langemark-Poelkapelle heeft veel contact met andere buurtbewoners. Ook vinden de inwoners dat er zorg voor elkaar wordt gedragen.

Opportunities

- Deze trend verder versterken. Dit kan een oplossing zijn voor vereenzaming.
- De groep van assistentiewoningen en het dienstencentrum bieden een vangnet om dit binnen de zorg voor ouderen enkel nog te versterken.
- Stimuleren van buurtinitiatieven.
- Inzetten op verdraagzaamheid.

Bedreigingen

- Een oplossing zoeken in het omgaan met verborgen vereenzaming. Dit zowel in de dorpskernen als op het platteland. Er is hierin een belangrijke rol weggelegd voor de sociale diensten/thuiszorgdiensten.

Contacten met buurtbewoners			
Aandeel (%) van de inwoners dat veel contact heeft met andere buurtbewoners			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: samenleven			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	16%	18%	66%
Vlaams Gewest excl 13 centrumsteden	20%	22%	58%

Zorg dragen voor elkaar Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er zorg wordt gedragen voor elkaar Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: samenleven Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	9%	14%	77%
Vlaams Gewest excl 13 centrumsteden	11%	21%	68%

Waarneming 13: Inwoners van Langemark-Poelkapelle hebben meer moeite met mensen uit een andere cultuur dan de gemiddelde Vlaming.

Opportunities

- Het asielcentrum ook positief in de kijker brengen door samen met Fedasil activiteiten te organiseren en sensibiliseringsacties te houden waarbij mensen van een andere cultuur betrokken zijn.
- Invzetten op vorming over wereldburger-schap.
- Belangrijk om bij bepaalde situaties of problemen kort op de bal te spelen en deze niet te laten escaleren.
- Invzetten op en promoten van internationale samenwerking.
- Jongeren van Fedasil betrekken in het huidige activiteitenaanbod van het lokaal bestuur.

Houding tegenover verschillende culturen Aandeel (%) van de inwoners dat het eens is met volgende stelling: De verschillende culturen leven goed samen in mijn gemeente. Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: samenleven Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	24%	36%	40%
Vlaams Gewest excl 13 centrumsteden	17%	29%	54%

Bedreigingen

- Toename van racistische denkwijzen en het zeer snel verspreiden ervan, vooral via sociale media.
- Separatie, het versterken van het wij-zij verhaal.

Houding tegenover verschillende culturen Aandeel (%) van de inwoners dat het eens is met volgende stelling: Als je mensen uit een andere cultuur beter leert kennen blijken ze best sympathiek te zijn. Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: samenleven Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	15%	39%	46%
Vlaams Gewest	8%	29%	63%

Waarneming 14: Het aantal opvangplaatsen voor peuters ligt onder het Vlaamse gemiddelde en lager dan in vergelijkbare gemeentes.

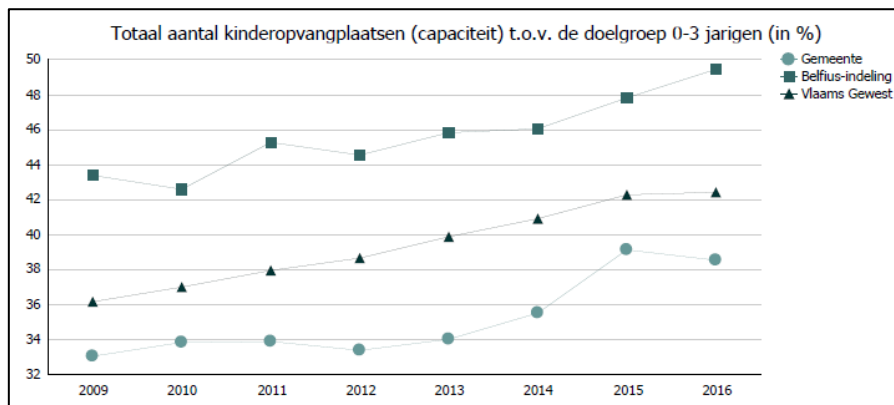
Opgelet voor vertekening van de huidige situatie: de gebruikte cijfers dateren van 2016. In 2017 en 2018 zijn er heel wat opvangplaatsen voor peuters bijgekomen.

Opportunities

- Investeren in opvangplaatsen voor peuters.
- Invzetten op bekendmaking van de bestaande opvangplaatsen en uitbouw van loket kinderopvang.
- De opvang die te kort is organiseren via de gemeente.
- Gemeentelijke premies geven aan opvanginitiatieven die starten of aan bestaande centra die nieuwe plaatsen creëren.
- Ruimte voorzien door gemeente maar laten uitbaten door zelfstandigen.

Bedreigingen

- Inwoners zoeken opvang buiten de gemeente waardoor hun netwerk ook buiten de gemeente komt te liggen.
- Strengere maatregelen van Kind & Gezin om opvangplaatsen te kunnen aanbieden.
- Laag loon voor mensen die deze job willen uitoefenen.
- Ouders kunnen niet gaan werken of grootouders moeten minder gaan werken. Lager inkomen voor deze inwoners en dus lagere inkomsten voor de gemeente.
- Financiële kost voor bestuur om kinderopvang te organiseren stijgt.

3.4. Technologisch⁵

In het thema “Technologisch” worden waarnemingen geanalyseerd op het vlak van nieuwe ontwikkelingen, ICT-mogelijkheden, veranderingen in levensstijl door gebruik van ICT, informatieveiligheid,...

Waarneming 1: 94% van de Vlamingen heeft toegang tot internet.

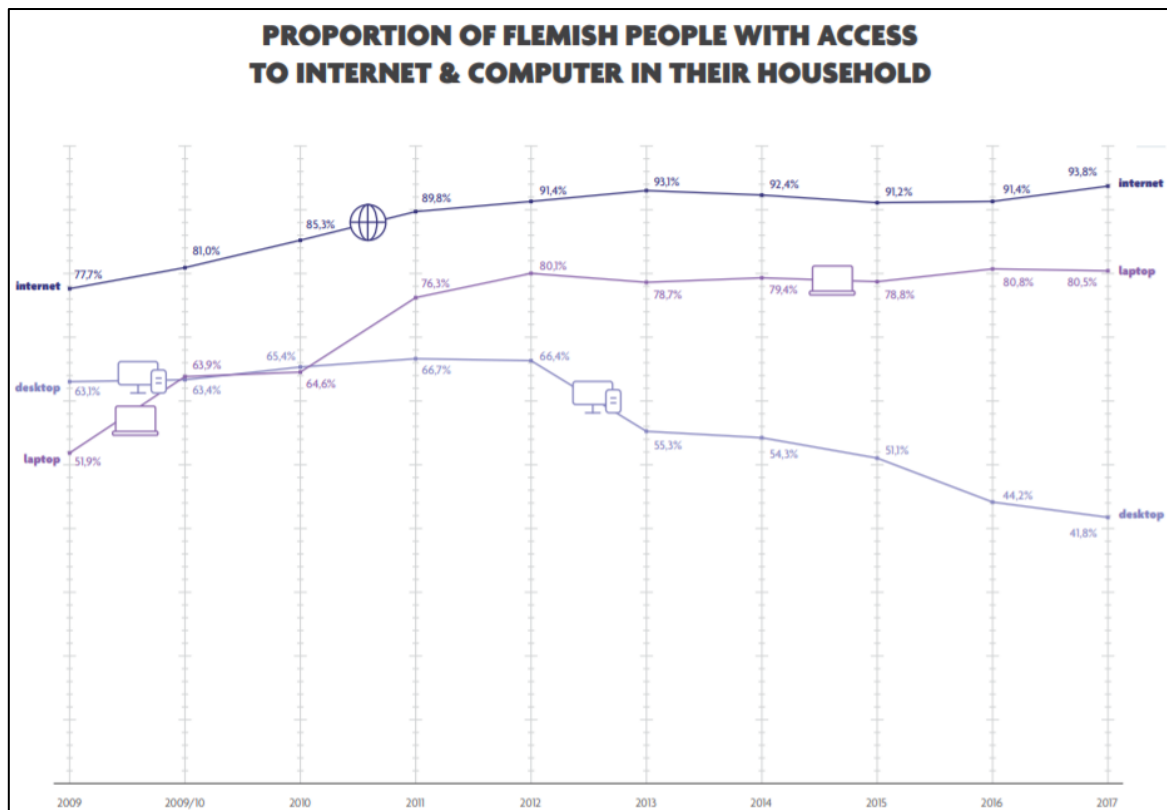
Opportunities

- Blijvend inzetten op het tegengaan van digitaal analfabetisme.
- Het aanbod van ICT-lessen is vooral gericht op ouderen. Deze lessen moeten ook aangeboden worden aan alle inwoners.

Bedreigingen

- Er mag niet zomaar vanuit gegaan worden dat iedereen met deze materie vertrouwd is. Toegang hebben tot internet wil nog niet zeggen dat men ook voldoende kan werken ermee.
- Sociale uitsluiting door digitalisering.
- De diensten worden aanspreekpunt voor wie niet mee is met de digitalisering. Dit zorgt voor een stijging van de werklust.
- De manier waarop er interactie is met de burgers, is veranderd door de wijdverspreide toegang tot internet. Online discussies escaleren vlugger en onwaarheden worden vlugger verspreid.

⁵ De gebruikte cijfers en grafieken zijn afkomstig uit de IMEC.DIGIMETER 2017 (<https://www.imec-int.com/nl/digimeter>) en de Gemeentemonitor.

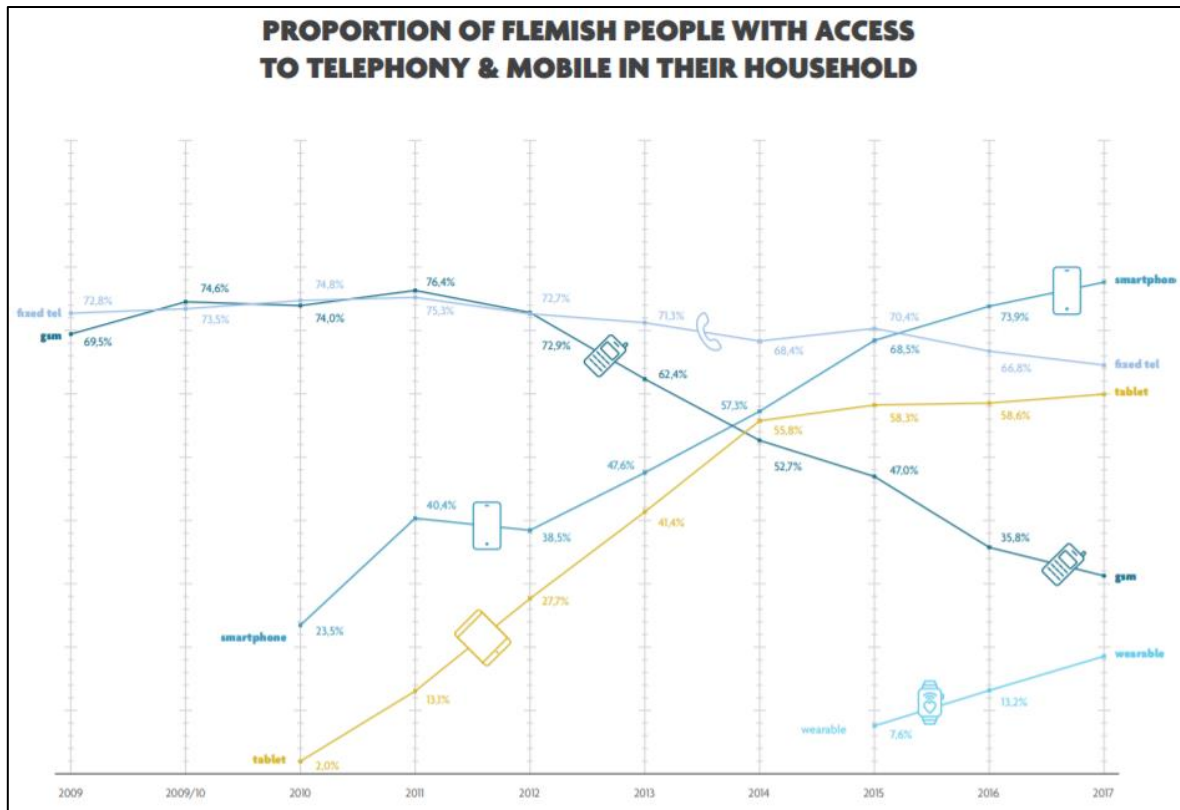
Waarneming 2: De smartphone is het belangrijkste mobiele apparaat binnen het gezin. 74% van de Vlamingen heeft toegang tot een smartphone binnen het gezin.

Opportunities

- Digitale dienstverlening toegankelijk maken op verschillende dragers en aanpassen aan deze dragers.

Bedreigingen

- Wie geen smartphone heeft, wordt vlugger vergeten in communicatie. Er is ook risico op sociale uitsluiting door het niet hebben van een smartphone.
- Opletten voor overload aan informatie.
- Het bezitten van een smartphone is niet gelijk aan het kunnen werken met een smartphone.
- Er wordt steeds meer verwacht dat ambtenaren constant bereikbaar zijn en onmiddellijk reageren op vragen of meldingen.

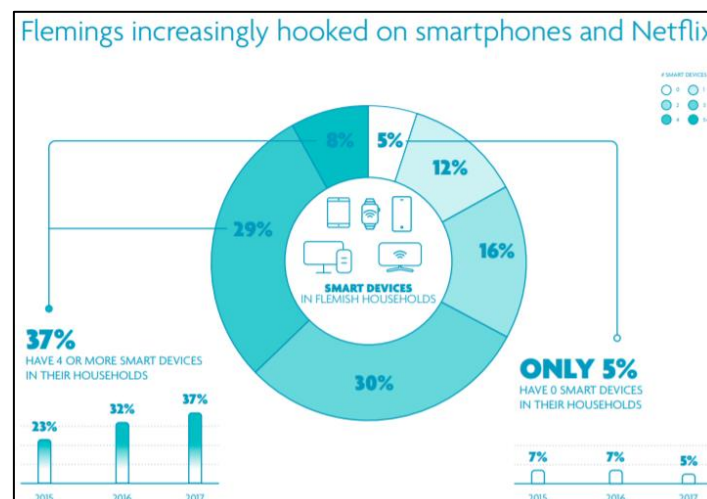
Waarneming 3: Slechts 5% van de Vlaamse gezinnen heeft geen enkel slim apparaat binnen het gezin.

Opportunities

- Verstandig inzetten op traditioneel drukwerk naast de digitale communicatietechnologieën zodat beiden elkaar versterken in een efficiënte communicatiemix.
- Huisbezoeken bij de oudere bevolking zijn zeer belangrijk.

Bedreigingen

- Een te grote focus op digitale communicatie en dienstverlening kan als gevolg hebben dat een deel van de bevolking niet bereikt wordt.

Waarneming 4: Facebook is het belangrijkste sociale netwerk. YouTube en Instagram zijn populair onder jongeren (15-19 jarigen). Vanaf 30 jaar wordt er meer voorkeur gegeven aan traditionele communicatiekanalen. Onder de nieuwe communicatiekanalen wint WhatsApp aan populariteit.

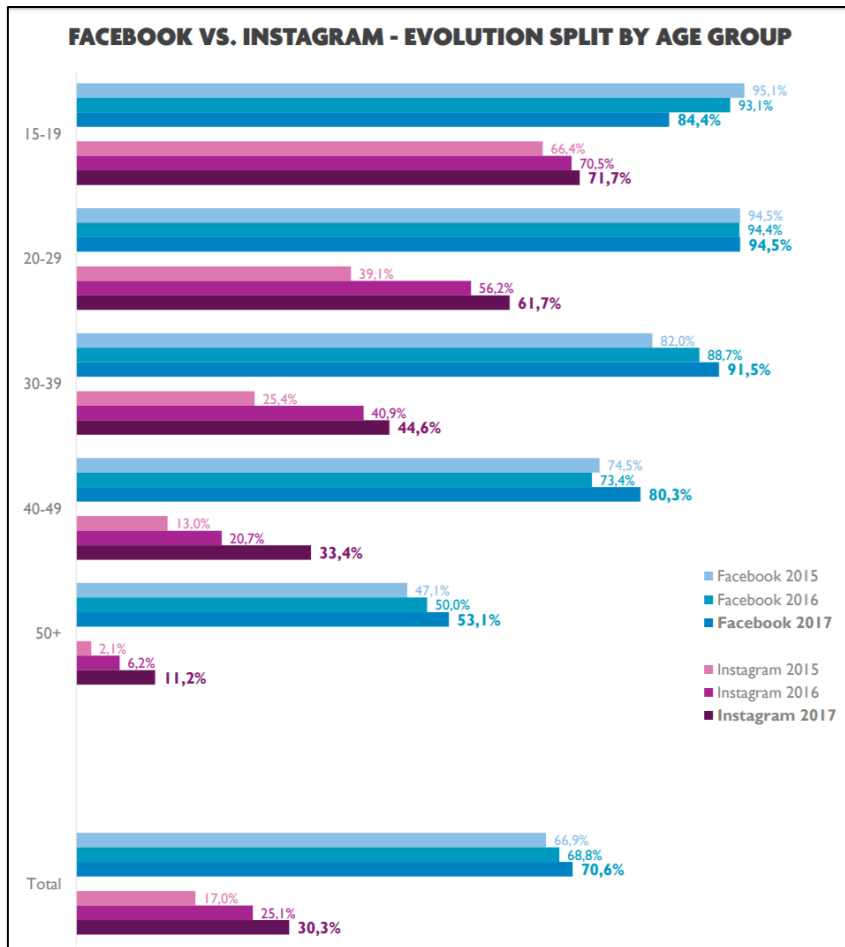
Opportunities

- Vanuit het bestuur op een professionele manier omgaan met het verspreiden van interne informatie op deze media.
- Sociale media kunnen het contact tussen burger en overheid bevorderen.
- Een doordachte integratie van sociale media in het beleid uitwerken.
- De communicatie- en dienstverleningsstrategie aanpassen aan de doelgroep en de passende (sociale) media gebruiken.
- Het opmaken van een deontologische code voor het personeel die omschrijft hoe men moet omgaan met sociale media en welke kanalen te gebruiken voor welke boodschappen.

Bedreigingen

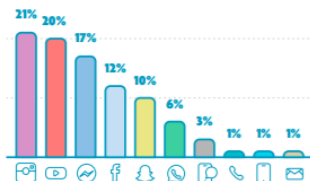
- Wildgroei aan online kanalen.
- Overheid functioneert op platform van derden waardoor er minder controle is op het vlak van verspreiding van informatie en privacy.
- Hogere werkingskost voor het up-to-date houden van steeds meer verschillende kanalen.
- Vervagen van de grens werk-privé.

MONTHLY USE OF SOCIAL MEDIA - SPLIT BY AGE GROUP								
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65+	Total
Facebook	84,4%	94,5%	91,5%	80,3%	65,3%	63,1%	41,1%	70,6%
YouTube	87,1%	83,5%	72,3%	59,3%	41,9%	43,4%	26,1%	53,9%
Instagram	71,7%	61,7%	44,6%	33,4%	19,2%	10,8%	5,6%	30,3%
LinkedIn	2,7%	29,9%	33,7%	36,7%	21,0%	16,1%	6,1%	21,4%
Google+	24,8%	23,2%	28,9%	25,2%	19,0%	23,4%	11,7%	20,9%
Pinterest	21,9%	29,8%	32,1%	27,4%	21,1%	9,9%	7,0%	20,7%
Twitter	31,0%	28,5%	24,6%	23,0%	16,6%	7,3%	5,7%	18,0%
Swarm	12,3%	18,3%	5,7%	2,7%	3,2%	0,0%	0,1%	5,1%
Tinder	8,6%	15,0%	8,0%	3,4%	0,9%	0,0%	0,0%	4,5%
Reddit	12,0%	11,4%	5,4%	2,4%	0,2%	0,0%	0,1%	3,5%
Tumblr	15,9%	6,6%	4,1%	2,6%	1,8%	0,3%	0,4%	3,3%
Foursquare	3,3%	8,5%	4,8%	1,6%	2,9%	0,0%	0,0%	2,8%
Slack	0,0%	7,1%	6,8%	3,8%	0,5%	0,6%	0,1%	2,7%
We heart it	10,0%	2,5%	0,1%	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	1,1%
Elo	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%

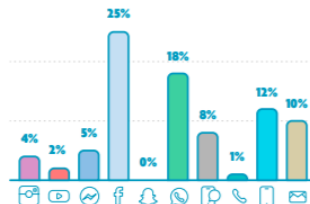

SOCIAL NETWORK OR COMMUNICATION SERVICE

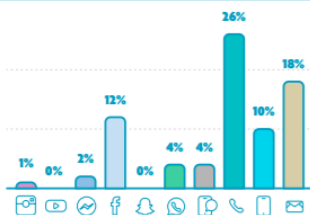
Which one is preferred most?

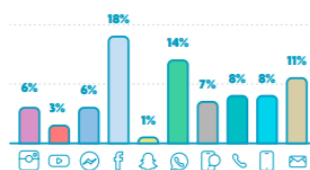
Facebook only ranks 4th for teenagers, after Instagram, YouTube and Facebook Messenger

40-49 year olds have a strong preference for Facebook and Whatsapp, followed by traditional communication

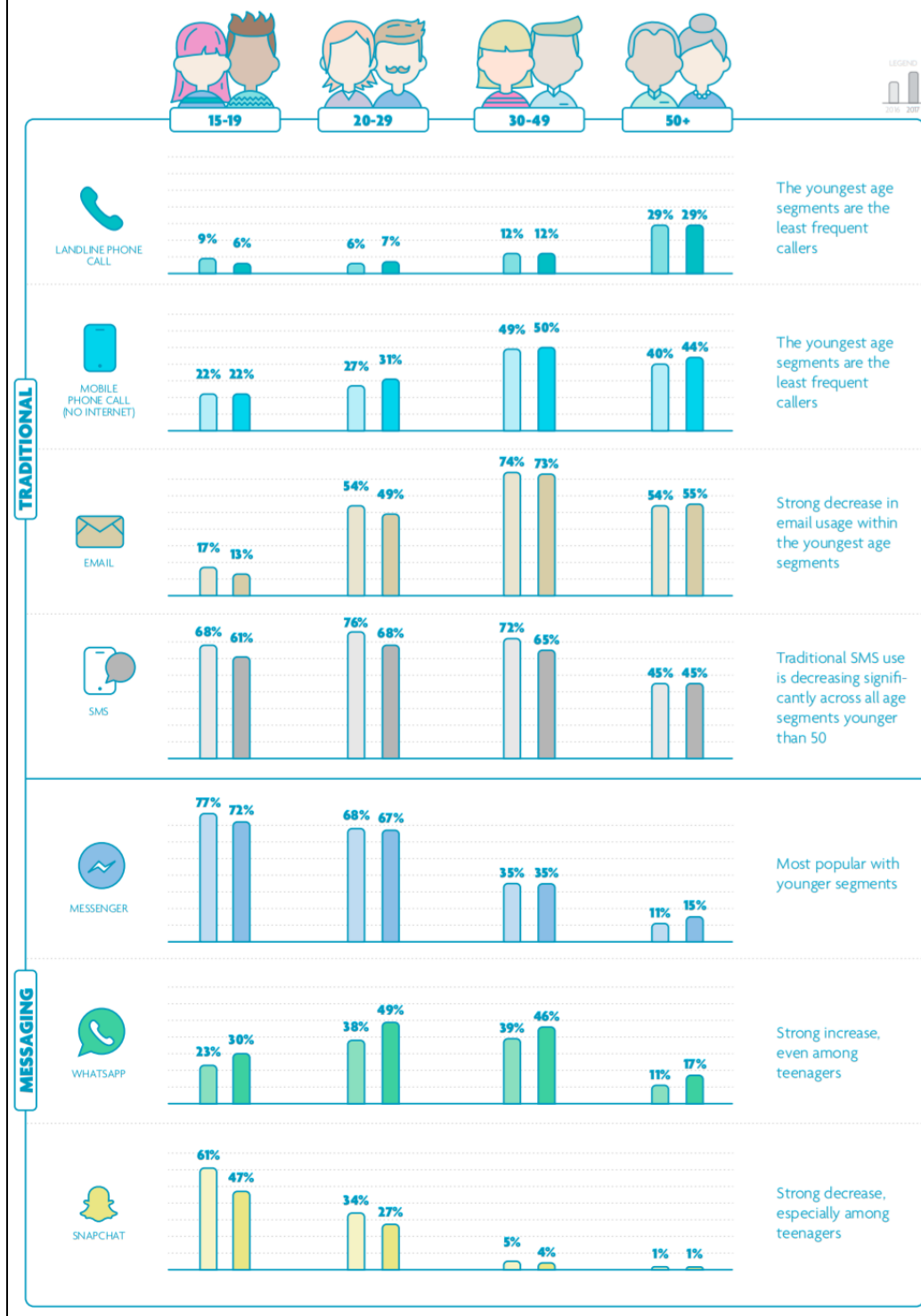
Strong preference for traditional communication, remarkable 3rd place for Facebook

Overall preference for Facebook and WhatsApp, followed by email

TRADITIONAL COMMUNICATION & MESSAGING

Daily use of communication and messaging services

3.5. Ecologisch⁶

In het thema “Ecologisch” worden waarnemingen besproken op het vlak van milieu, klimaat, weer, zorg voor het landschap,...

Waarneming 1: Inwoners van Langemark-Poelkapelle zijn minder dan gemiddeld tevreden over de natuur- en groenvoorzieningen (parken, bossen, weilanden, bomen,...).

Opportunities

- Inzetten op samenwerking met verenigingen die kennis van zaken hebben om natuur- en groenvoorzieningen uit te bouwen.
- Regionaal inzetten op promotie van de voorzieningen en bewustmaking van de bevolking.

Tevredenheid over de natuur- en groenvoorzieningen in de gemeente			
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de natuur- en groenvoorzieningen in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: natuur, milieu en energie			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	19%	25%	56%
Vlaams Gewest	10%	15%	75%

Bedreigingen

- Inwoners en toeristen trekken naar omliggende gemeenten wegens gebrek aan eigen natuur- en groenvoorzieningen.
- De onderhoudsvriendelijkheid en bijhorende kosten.
- Grote landbouwbedrijven verstoren het zicht.

Bezoek bos, park, of groenzone in de eigen gemeente				
Aandeel (%) van de bewoners dat het afgelopen jaar een bos, park of groenzone bezocht in de eigen gemeente				
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB				
Metadata: natuur, milieu en energie				
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor				
2017	Nooit	Tot 12 keer	Meer dan 12 keer	Niet aanwezig in de eigen gemeente
Langemark-Poelkapelle	30%	39%	20%	11%
Vlaams Gewest excl 13 centrumsteden	12%	39%	46%	3%

Waarneming 2: Steeds meer mensen (zullen) kiezen voor de e-bike als alternatief voor de auto (ook voor woon-werkverkeer).

Opportunities

- Meer investeren in een betere fietsinfrastructuur die veiliger is voor fietsers.
- Voor elke dorpskern een veilige en comfortabele fietsverbinding met Langemark voorzien.
- Inzetten op het promoten en belonen van organisaties, bedrijven en werknemers die met de fiets naar het werk gaan.
- Meer fietsparkeergelegenheden voorzien.
- Investeren in opleiding en fietsbehendigheid.

Bedreigingen

- Veiligheid van de “gewone, traditionele” fietser niet uit het oog verliezen.

⁶ Waarnemingen zijn afkomstig uit de Gemeentemonitor en van de Vlaamse Milieumaatschappij (<https://do.vlaanderen.be/megatrends-ingrijpend-maar-ook-ongrijpbaar>).

- Mensen kiezen voor meer levering aan huis als ze meer fietsen. Dit kan een bedreiging zijn voor de lokale handelaars.
- Het vele zwaar verkeer in de dorpskernen.

Waarneming 3: Tekorten aan grondstoffen en hulpbronnen nemen toe. In Vlaanderen slinken belangrijke grondstoffenvoorraden zoals (grond)water, ongerepte natuurgebieden worden zeldzamer en de biodiversiteit neemt af. De druk op het milieu neemt daardoor toe. De prijzen van de fossiele brandstoffen schommelen sterk waardoor een onzeker investeringsklimaat wordt gecreëerd. Tegelijkertijd is er een toename in het gebruik van hernieuwbare energie.

Opportunities

- Een mentaliteitsverandering stimuleren, te beginnen bij de eigen organisatie (recycleren, voedselverspilling tegengaan,...). Gemeentelijke gebouwen voorzien van hernieuwbare energie.
- Naast fossiele grondstoffen, ook inzetten op alternatieven en hernieuwbare energie.
- BEN-gebouwen.

Bedreigingen

- Kosten van grondstoffen nemen toe.
- Hernieuwbare energie kan een negatief effect hebben op het straatbeeld.

Waarneming 4: De lokale productie- en consumptieketen zit in de lift en de kringlooeconomie wordt populairder.

Opportunities

- Lokale handelaars boven grote ketens verkiezen en aandacht hebben voor de lokale producenten.
- Kringloopwinkels duidelijker in het straatbeeld brengen.
- Ondersteunen van de korte keten initiatieven en tweedehandsinitiatieven.
- Inzetten op dorpspunten.

Bedreigingen

- Lokale producten geraken minder goed of zelfs helemaal niet aan huis bij mensen met een verminderde mobiliteit.

Waarneming 5: De opwarming van de aarde en extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor (overstroming in de winter, droogte en hittegolven in de zomer).

Opportunities

- Infrastructuurwerken in functie van deze problematiek.
- Warme zomers kunnen meer toeristen op de been brengen.

- Inzetten op de zorg voor hen die een verminderde fysische draagkracht hebben om met die extreme temperaturen om te gaan.

Bedreigingen

- Ook ouderen buiten een residentiële setting beschermen tegen extreme weersomstandigheden (vb. onvoldoende aangepaste woningen).
- Ongerustheid en onzekerheid bij de bevolking die moeilijk weg te nemen is door het lokaal bestuur.

Waarneming 6: Ruimte is in Vlaanderen een schaars goed geworden.

Opportunities

- De beschikbare ruimte efficiënt, duurzaam en multifunctioneel gebruiken.
- Leegstaande panden herwaarderen en langdurige leestand aanpakken.
- Stimuleren om de bestaande, vaak verouderde, woningen te renoveren. Ook eigenaars van huurwoningen stimuleren om deze woningen aan te pakken.
- Zorgen dat gezinnen die zelf over weinig ruimte beschikken, groene publieke ruimte optimaal kunnen benutten en veilig bereiken.

Bedreigingen

- Te weinig plaats voor natuur- en recreatiegebieden.

3.6. Politiek

In het thema “Politiek” worden waarnemingen besproken op het vlak van wetgeving, overheidsbeslissingen, politiek klimaat, lokale politiek, dienstverlening,...

Waarneming 1: De invoering van het nieuw decreet lokaal bestuur.

Opportunities

- Meer transparantie en efficiëntieverhoging.
- Meer mogelijkheid tot dienstoverschrijdend samenwerken.
- Nadenken over beslissingsstructuren en communicatiestructuur van het lokale bestuur om de dienstverlening te verbeteren.

Bedreigingen

- Het sociaal beleid wordt opgenomen in een groter geheel en kan zo minder aandacht krijgen.
- Er zijn enkele gemiste kansen, het is een onafgewerkt decreet. Het nieuwe decreet vormt weinig meerwaarde.

Waarneming 2: Inwoners van Langemark-Poelkapelle zijn tevreden over de loketvoorzieningen en de algemene dienstverlening in de gemeente.

Opportunities

- Verder optimaliseren van de dienstverlening en blijven inzetten op toegankelijke loketten.

Bedreigingen

- Medewerkers die niet in de gemeente wonen, kunnen de voeling en binding met de gemeente verliezen. Het kan zorgen voor een vervreemding van het ambtelijk apparaat.

Tevredenheid over de loketvoorzieningen			
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de loketvoorzieningen van de gemeente of stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: overheid			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	6%	10%	83%
Vlaams Gewest	9%	14%	77%

Tevredenheid over algemene dienstverlening			
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de algemene dienstverlening in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: overheid			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	8%	17%	75%
Vlaams Gewest excl 13 centrumsteden	7%	21%	73%

Waarneming 3: De inwoners van Langemark-Poelkapelle zijn tevreden over de digitale dienstverlening in de gemeente.

Opportunities

- Verder optimaliseren en bekend maken van de digitale dienstverlening.
- Bewoners en medewerkers ondersteunen om de digitale trend optimaal te kunnen volgen.
- Digitaal een aanvraag indienen is, voor mensen die communicatief iets minder sterk zijn, laagdrempeliger.
- De burger begeleiden en helpen in de digitale wereld door bijvoorbeeld de eerste keer een bepaalde online procedure samen door te lopen.
- Eigen werkprocessen blijven verbeteren zodat efficiëntie van de werkprocessen en de digitale dienstverlening verhoogt.

Tevredenheid digitale dienstverlening			
Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de digitale dienstverlening in de gemeente/stad			
Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB			
Metadata: overheid			
Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Langemark-Poelkapelle	8%	26%	65%
Vlaams Gewest excl 13 centrumsteden	9%	26%	65%

Bedreigingen

- Overload aan digitale kanalen.
- De betrouwbaarheid van systemen (problemen rond privacy, hacken,...).
- Nieuwe systemen die ingevoerd worden, zijn vaak niet voldoende getest en bevatten fouten of werken niet naar behoren.
- De doelgroep die hier niet mee overweg kan, mag niet vergeten worden.
- De digitale dienstverlening moet constant up-to-date gehouden worden waardoor de werkdruk kan stijgen.

Waarneming 4: De helft van de inwoners vindt dat ze voldoende betrokken worden bij veranderingen in de gemeente. 56% van de inwoners vindt dat het gemeentebestuur op een goede manier omspringt met de vragen van de bewoners.

Opportunities

- Inzetten op inspraakmomenten.
- Ook de “drukbezette” bevolkingsgroepen stimuleren om hun stem te laten horen.
- Blijven inzetten op communicatie over bepaalde projecten.

Consultatie van bewoners Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat het gemeentebestuur of stadsbestuur voldoende inspanningen doet om bewoners bij veranderingen in hun gemeente /stad te betrekken Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: overheid Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	18%	29%	52%
Vlaams Gewest	26%	27%	47%

Bedreigingen

- Representativiteit.

Consultatie van bewoners Aandeel (%) inwoners dat vindt dat het gemeentebestuur of stadsbestuur op een goede manier omspringt met de vragen van de inwoners Bron: Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor, Statistiek Vlaanderen/ABB Metadata: overheid Meer info? Zie leeswijzer Survey Gemeentemonitor/Stadsmonitor			
2017	Oneens	Neutraal	Eens
Langemark-Poelkapelle	19%	26%	56%
Vlaams Gewest	23%	31%	46%

Waarneming 5: De verminderde bevoegdheden van de provincies.

Opportunities

- De Westhoek neemt een deel van de bevoegdheden over.

Bedreigingen

- Minder middelen voor kleinere spelers (de subsidiepot gaat meer naar grotere steden).
- Grote overheid wordt minder toegankelijk.
- Meer administratie, verloopt niet zo goed.
- Ondersteuning van de kleine gemeentes zal minder worden.
- Druk van schaalvergroting (fusies van gemeentes).

4. Interne analyse

De interne analyse is een analyse van interne factoren eigen aan de organisatie op het vlak van personeelsbeleid, informatie en communicatie, financieel management, facilitaire middelen, informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Per dienst werd een analyse uitgevoerd voor ieder thema. Op basis van deze analyses werden vaststellingen en aanbevelingen en werkpunten geformuleerd voor de verschillende thema's.

4.1. Personeelsbeleid

Onder het thema “Personeelsbeleid” verstaan we zaken zoals organisatiebeheersing, selectie en aanwerving, personeelsadministratie, vormingen, ...

Vaststellingen vanuit de diensten:

- Er is een goede en uitgebreide kennis van personeelszaken aanwezig op de personeelsdienst. Dit komt mede door de leeftijd van de medewerkers. Dit kan echter ook als effect hebben dat

binnen een aantal jaar beide personeelsleden op pensioen gaan waardoor de kennis de organisatie verlaat.

- Samenvoegen van de personeelsdienst van OCMW en van de gemeente tot één gezamenlijke personeelsdienst, biedt veel voordelen maar er wordt vaak nog individueel vastgehouden aan het eigen takenpakket.
- De personeelsadministratie verloopt vlot en correct. De personeelsdienst is ook steeds goed bereikbaar en biedt goede ondersteuning bij vragen en problemen.
- Werk en privé zijn zeer goed te combineren. Teams die reeds flexibel werken, ervaren dit als positief.
- Personeelsleden zijn bereid zich in te zetten buiten de diensturen. Bepaalde diensten en personeelsleden ervaren echter moeilijkheden om hun overuren weg te werken.
- Intergemeentelijke samenwerkingen bieden verschillende voordelen.
- De samenwerking tussen de verschillende diensten verloopt goed.
- Eén gezamenlijk organogram met één algemeen directeur en één financieel directeur wordt als positief ervaren.
- Leidinggevenden zijn goed aanspreekbaar en lossen concrete vragen en problemen op. Er wordt rekening gehouden met noden en privéproblemen en er is veel inspraak.
- Bepaalde diensten ondervinden problemen om kwalitatief (technisch) personeel te vinden.
- Er zijn verschillende statuten en RPR's binnen het lokaal bestuur. Dit zorgt voor verwarring en wrevel.
- Er is voldoende mogelijkheid tot het volgen van vormingen.
- Technische profielen worden (financieel) ondergewaardeerd.
- Er is weinig mogelijkheid voor financiële incentives voor echt goede werkrachten en omgekeerd.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de diensten:

- Aandacht voor communicatie over afwezigheden van collega's. Ook de communicatie naar personeelsleden in verband met hun rechten kan beter.
- Niet alle personeelsleden kennen de HR-toepassingen of kunnen hier voldoende mee werken. De verschillende programma's voor personeelsadministratie zijn ook niet allemaal compatibel met elkaar en zijn soms ook omslachtig.
- Het onthaal van nieuwe medewerkers is voor verbetering vatbaar. Soms bestaan er ook al vooroordelen over een nieuwe collega nog voor die persoon gestart is.
- In bepaalde diensten kan de permanentie niet steeds gegarandeerd worden tijdens de openingsuren. De loketdienst legt een grote druk op kleinere diensten. Bij een vergadering, verlof,... is er niet altijd iemand beschikbaar voor de loketdienst.
- Momenten waarop iemand van de personeelsdienst aanwezig is op diensten buiten het gemeentehuis, kunnen uitgebreid worden.
- Het is aangewezen om de personeelsleden frequenter te informeren over zaken zoals de hospitalisatieverzekering, extralegale vergoedingen, het arbeidsreglement, de rechtspositieregeling,...
- Ondanks inspanningen, zoals de gezamenlijke teambuilding, kennen veel collega's elkaar nog niet.
- Personeelsleden zouden efficiënter en flexibeler moeten kunnen worden ingezet over de verschillende diensten heen.
- Meer aandacht voor het aanpakken van ziekteverzuim.

4.2. Informatie en communicatie

Het thema “Informatie en communicatie” behandelt zowel interne als externe communicatie en het beheer en toegang tot informatie.

Vaststellingen vanuit de diensten:

- Positief dat er wekelijks overleg is.
- Het personeelskrantje wordt veel gelezen en is goed om op de hoogte te zijn van bepaalde zaken. Het personeelskrantje is echter iets dat vlug wordt gelezen maar bevat soms wel zeer belangrijke informatie die op die manier niet voldoende aandacht krijgt.
- Gedeelde Outlook-agenda's zijn zeer handig. Voorwaarde is wel dat iedereen zijn of haar agenda goed invult.
- Een probleem passeert soms verschillende mensen en/of diensten waardoor het probleem blijft aanslepen. Bij grotere diensten worden problemen minder vlug opgelost en doorlopen ze meer stappen. Bij problemen wordt de verantwoordelijkheid niet altijd opgenomen.
- Bepaalde diensten beschikken over sterk uitgebouwde Facebookpagina's.
- Het bewaren van informatie staat nog niet op punt. De start van een transparant mappenbeheer is positief en is een start in de goede richting.
- Bepaalde softwareprogramma's zijn omslachtig en het is moeilijk om er informatie in terug te vinden.
- Overload aan mails zorgt ervoor dat zaken vergeten worden of onopgemerkt blijven.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de diensten:

- De doorstroming van informatie (vanuit de verschillende diensten) bestemd voor externe communicatie kan beter en efficiënter verlopen.
- Projecten worden nu op verschillende manieren en met verschillende methodieken aangepakt en opgevolgd. Een eenduidige aanpak/methodiek van projecten is aangewezen.
- De huidige website heeft zijn beperkingen en is verouderd.
- Niet alle medewerkers beseffen de gevaren van internet en niet alle medewerkers kunnen op een veilige manier omgaan met informatie. Er is nood aan een noodplan en aan goede richtlijnen rond omgaan met risico's van IT.
- Soms zijn bepaalde diensten niet op de hoogte van bepaalde informatie, beslissingen en afspraken. De interne communicatie kan op dat vlak veel beter.
- We beschikken over voldoende verschillende communicatiekanalen. We moeten er echter meer op toezien dat deze kanalen voldoende up-to-date gehouden worden en tijdig aangepast worden.
- Niet iedere dienst is telefonisch bereikbaar tijdens de openingsuren. Dit zorgt voor een belasting van andere diensten die deze telefoonoproepen dan opvangen.
- Er is nood aan een nieuw intranet dat up-to-date gehouden wordt.
- De kennis van de openbaarheid van bestuur kan beter en het register moet nauwkeuriger worden ingevuld.
- We moeten er op waken dat het WZC niet op een eiland zal terechtkomen en van bepaalde zaken minder op de hoogte zal zijn na de verhuis van de OCMW-diensten naar het gemeentehuis.
- We moeten werken aan een open feedbackcultuur. We moeten meer open durven communiceren, meer feedback geven en elkaar leren omgaan met feedback. We moeten meer aandacht hebben voor het geven van complimenten.

- Er moet meer aandacht zijn voor communicatie over (grote) werken en evenementen in de gemeente.

4.3. Financieel management

Onder “Financieel management” verstaan we het plannen, bijsturen, rapporteren, opvolging,... van de financiële middelen.

Vaststellingen vanuit de diensten:

- Het softwareprogramma voor het goedkeuren en opvolgen van facturen is een goed programma. De procedure voor het aanvragen van bestelbonnen verloopt vlot.
- Bepaalde budgetten zijn zeer krap. Er is onvoldoende budget voor het onderhoud van zalen en wegen.
- Er is weinig reservebudget voorzien voor onvoorziene omstandigheden.
- De tools voor opvolging van de budgetten zijn niet overzichtelijk. Het is moeilijk om als dienst het budget op te volgen. De diensten krijgen de verantwoordelijkheid om budgetten op te volgen maar vaak wordt er geschoven met de budgetten. Tekorten van/bij andere diensten worden gecompenseerd door andere diensten binnen dezelfde afdeling. Inspanningen van een dienst om zelf correct de budgetten te ramen zijn soms nutteloos.
- De financiële dienst heeft veel uitvoerend werk en daardoor minder tijd om procedures, onderrichtingen,... uit te werken.
- Het kassasysteem werkt goed.
- Er is te weinig budget beschikbaar, zeker in vergelijking met andere gemeenten.
- Bepaalde budgetten zijn al zes jaar hetzelfde en worden niet geïndexeerd. Er kan hierdoor steeds minder gedaan worden met het budget.
- Het bestuur durft investeren, ook in sociale zaken.
- De diensten werken kostenbewust.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de diensten:

- Medewerkers ervaren moeilijkheden om een zicht te hebben op het nog beschikbare budget. Er is nood aan een opleiding rond het gebruik van de software voor het opvolgen van de budgetten. Momenteel wordt deze software te weinig ingezet in de hele organisatie en is het eerder een instrument van enkel de financiële dienst.
- De gedeelde verantwoordelijkheid rond budgetten moet nog groeien.
- Om te besparen worden bepaalde zaken zelf gedaan die beter uitbesteed zouden kunnen worden.
- Er wordt geen specifiek budget voorzien voor preventie waardoor budget van andere diensten of van de zalen moet gebruikt worden. Er zou voor bepaalde zaken een basisbudget voorzien moeten worden voor preventie.

4.4. Facilitaire middelen

Dit zijn de middelen die het personeel voor handen heeft en het beheer ervan. Dit gaat dan concreet over de gebouwen, onderhoud, netheid, materiaal,...

Vaststellingen vanuit de diensten:

- De bureaus zijn mooi, worden voldoende geïmagineerd en zijn proper. De gebouwen zijn net.
- De communicatie en opvolging van de technische dienst is niet altijd even duidelijk. Soms duurt het lang vooraleer de technische dienst bepaalde problemen oplost.
- Positief dat we op vlak van IT ingestapt zijn in bepaalde raamcontracten maar we mogen ook niet blindelings instappen. We moeten ook zelf bestekken uitschrijven.
- Het is niet altijd duidelijk wie een hospitalisatieverzekering heeft of wie er recht op heeft.
- Verzekeringsdossiers worden goed opgevolgd. Er zijn echter veel verzekeringsdossiers, wat soms moeilijk in te passen is in de dagelijkse werking van de financiële dienst.
- De inhoud van de gsm-abonnementen is niet altijd even duidelijk, het is voor sommige personeelsleden onduidelijk wat hun abonnement precies inhoudt. Sommige gsm-toestellen zijn ook niet modern.
- De software om werkopdrachten en meldingen door te geven aan de technische dienst, is een goede tool.
- Het is positief dat de gemeente beschikt over een eigen kraan en containervrachtwagen.
- Dienstfietsen worden vaak gebruikt.
- We beschikken over een oud gebouwenpatrimonium dat minimaal onderhouden wordt.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de diensten:

- Het meubilair kan niet worden aangepast aan rechtopstaand werken. Aangepast meubilair zou de ergonomie ten goede komen.
- Als de verantwoordelijke poetsvrouw van een gebouw of zaal buiten het gemeentehuis in verlof of ziek is, wordt de zaal of het gebouw niet geïmagineerd. De continuïteit van het onderhoud en van de poetsploeg kan beter.
- Er zouden dienstwagens moeten zijn zodat personeelsleden voor verre afstanden hun eigen auto niet moeten gebruiken.
- Het is aangewezen dat de toiletten meerdere malen per week geïmagineerd worden aangezien ook externen (toeristen, burgers,...) gebruik maken van de toiletten.
- De bewegwijzering kan beter. Soms geraken burgers niet vlot op de dienst waar ze moeten zijn.
- Er is een plaatstekort in de loods en er zou meer verharde ondergrond moeten zijn rond de loods.
- Het voertuigenpark is verouderd.
- Er kan meer aandacht zijn voor de controle na gebruik van gemeentelijke zalen en infrastructuur.
- Het is niet altijd duidelijk wie toegang heeft tot welke gebouwen/zalen/bureaus. Het opmaken van een correct sleutelplan is aangewezen.

4.5. ICT

In het thema “ICT” werden tenslotte zaken opgesomd op het vlak van ICT-infrastructuur en het beheer ervan.

Vaststellingen vanuit de diensten:

- In het algemeen beschikken we over modern en goed ICT-materiaal. Enkele computers werken echter niet altijd even goed en vlug. Er zijn onvoldoende laptops beschikbaar voor stagiairs en animatoren. De beschikbare laptops zijn ook zeer verouderd.

- Binnen het gemeentehuis worden IT-problemen vlug opgelost. Bij bepaalde diensten buiten het gemeentehuis duurt het iets langer vooraleer bepaalde problemen opgelost worden. De IT-dienst is een kleine dienst waardoor de dienst ook moeilijker bereikbaar is.
- Office 365 is een goed softwarepakket. OneDrive is gemakkelijk te gebruiken.
- Er is door de integratie van gemeente en OCMW meer en meer afstemming op elkaar op IT-vlak.
- Er zijn veel verschillende programma's die niet allemaal voldoende en correct gebruikt worden en die niet compatibel met elkaar zijn.
- Geen zicht op investeringen.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de diensten:

- Er moet soms meer nagedacht worden over de aankoop van software. Er moet vooraf voldoende gecommuniceerd worden en rekening gehouden worden met de toekomst. Er worden soms zaken/software aangekocht zonder dat de IT-dienst op de hoogte is en zonder dat er nagegaan is of de servers en infrastructuur (hardware) dit wel aankunnen.
- Informatie en data is op te veel plaatsen verspreid. Als er iets aanpast wordt, moet dit op andere plaatsen/programma's ook aangepast worden. Het is niet altijd duidelijk waar dit allemaal moet aangepast worden.
- Er moet meer rekening gehouden worden met het wissen van een Office-account en de bijhorende bestanden op OneDrive.
- Er is soms een tekort aan begeleiding en ondersteuning op het vlak van nieuwe software en hardware.
- Er moet gewerkt worden aan een beter wifi-netwerk.
- Leveranciers doen moeilijk en komen hun beloftes niet altijd na. Leveranciers moeten meer garanties bieden en wij als organisatie moeten op dat vlak ook op onze strepen staan.
- Er is geen coherent IT-beleid.

4.6. Andere

Opmerkingen die niet thuishoren onder één van bovenstaande thema's, werden ondergebracht onder het thema "Andere".

Vaststellingen vanuit de diensten:

- Er zijn goede contacten met collega-besturen en de organisatie is positief ten opzichte van kennisdeling met andere besturen. Er is een goede traditie van samenwerken en overleggen op Westhoekniveau. We hebben echter niet genoeg stuwkracht om zaken door te voeren op Westhoekniveau.
- Een goede en zeer deskundige ondersteuning voor overheidsopdrachten voor beide besturen (gemeente en OCMW).

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de diensten:

- Bij het opmaken van punten voor de gemeenteraad is het niet altijd duidelijk welke wet gebruikt moet worden. Er is nood aan een opleiding of handleiding om hier duidelijkheid in te scheppen.
- Duurzaamheidsdenken is niet verankerd in het beleid en in de organisatie.
- Een opruimdag (digitaal en papier) kan ingevoerd worden.
- Er moet meer aandacht zijn voor veiligheid en ergonomie.

4.7. Interne analyse van onze instellingen

De BKO, Thuishulp De Wissel, 't Bikschooltje en woonzorgcentrum De Boomgaard zijn instellingen die een zeer specifieke werking hebben. Deze instellingen hebben bijgevolg noden en opmerkingen die niet van toepassing zijn op de volledige organisatie. Daarom werd er geopteerd om deze interne analyses apart op te nemen in deze omgevingsanalyse.

4.7.1. Thuishulp De Wissel

Personeelsbeleid
Vaststellingen vanuit de dienst: • De delegatie naar de Algemeen Directeur voor vervangingscontracten is positief. • Het hoog aantal ziekte-uren is duur en vergt veel administratief werk. • Op de arbeidsmarkt is kwalitatief personeel moeilijk te vinden wegens de krapte van de arbeidsmarkt. Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst: • De procedure voor het aanwerven van personeel is log.

Informatie en communicatie
Vaststellingen vanuit de dienst: • Het is een klein team waardoor snelle communicatie mogelijk is. • Er heerst een telefoondruk die zorgt voor een stijging van de werkdruk. Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst: • Het onthaal is niet altijd bemand.

Financieel management
Vaststellingen vanuit de dienst: • De financiële dienst biedt goede ondersteuning. Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst: • De dienst is verlieslatend.

ICT
Vaststellingen vanuit de dienst: • In 2017 waren er veel problemen met internet, printer,... De computers zijn verouderd. Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst: • Door het feit dat de IT-dienst een kleine dienst is, is deze niet altijd even goed bereikbaar.

Andere
Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst: • Briefwisseling: het is vaak lang wachten op handtekeningen.

4.7.2. Kinderopvang

Personeelsbeleid
Vaststellingen vanuit de dienst: • Kleine attenties voor het team worden geapprecieerd (ontbijt, pralines,...). • De begeleidster kunnen maar maximum halftijds (19u/week) ingeschakeld worden. Het is een job die moeilijk te combineren is met andere jobs. Dit zorgt ervoor dat er veel verloop is van medewerkers.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Personeelsbezetting BKO is in het algemeen voldoende maar er is soms toch nog nood aan een extra vlinder. Soms kan er niemand inspringen als er iemand tekort is.

Facilitaire middelen**Vaststellingen vanuit de dienst:**

- BKO Langemark is een zeer mooi gebouw.
- Mooie ontwikkeling van de tuin van BKO Sint-Juliaan. Het gebouw zelf is echter een oud gebouw. Er moet steeds toestemming gevraagd worden aan de eigenaar vooraleer er iets veranderd kan worden.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- De huidige BKO Poelkapelle is verouderd en veel te klein voor het aantal kinderen. De beslissing omtrent de nieuwe BKO Poelkapelle laat té lang op zich wachten.
- Er is geen airco aanwezig in BKO Langemark en de ramen kunnen er niet open. Er zou een oplossing moeten komen voor de warmere periodes.
- 't Klasje en de Poelkring zijn mooie zalen maar het onderhoud ervan kan beter. De toiletten in 't Klasje zijn niet altijd even proper. Er kan niet genoeg verlucht worden en de toiletten en urinoirs spoelen niet genoeg door. Dit is niet hygiënisch.

Andere**Vaststellingen vanuit de dienst:**

- Enkel de kinderen van de begeleidsters van het BKO krijgen korting. De kinderen van het ander personeel krijgen dit niet.
- Geen eigen klusjesdienst meer waardoor bepaalde zaken stroever lopen. De opvolging van de uit te voeren werken, verloopt niet altijd even vlot.

4.7.3. 't Bikschooltje

Personeelsbeleid**Vaststellingen vanuit de dienst:**

- Vormingen tijdens de lesuren zijn zeer moeilijk want er is geen back-up van de leerkrachten. Er is een gebrek aan mogelijke vervangers, ook tijdens ziekte. Het is moeilijk om klassen samen te voegen als er iemand ziek is.
- Door de kleinschaligheid van de school is er een grotere werkdruk, het is moeilijker om bepaalde taken te verdelen. Er zijn meervoudige taken die veel inhouden maar waarvoor weinig uren zijn.
- Door het ontbreken van een lerarenkamer is het moeilijk om tijdens het werk eens afstand te nemen.

Informatie en communicatie**Vaststellingen vanuit de dienst:**

- Personeel is zeer goed op de hoogte van bepaalde zaken door de communicatie van de directeur.
- Door de kleinschaligheid van de school is er veel contact en veel overleg tussen het personeel. Er zijn ook veel informele contacten waardoor er weinig opgestapelde frustraties zijn.
- Leerkrachten zijn enkel nog te bereiken via schoolmail. Leerkrachten worden hierdoor nu minder via sociale media gecontacteerd door ouders.

- Via iOmniwize kunnen ouders snel gecontacteerd worden.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Niet iedereen van het team leest en beantwoordt de mails stipt.

Financieel management

Vaststellingen vanuit de dienst:

- De directeur kan nu via VPN het softwareprogramma voor de facturen gebruiken. Voorheen lukte dit niet.
- Veel zorgkinderen zorgen voor een stijging van bepaalde kosten. Alles wordt duurder maar het budget wordt kleiner.
- De werkingsmiddelen van de overheid zijn ontoereikend. Als kleine school krijgen we minder subsidies of hebben we op bepaalde zaken geen recht. Dit terwijl bepaalde kosten even groot zijn, ongeacht het aantal leerlingen (een klas verwarmen van 10 kinderen kost evenveel als een klas verwarmen van 25 kinderen).

Facilitaire middelen

Vaststellingen vanuit de dienst:

- De onderhoudsploeg is goed op elkaar afgestemd. Ze hebben een eigen systeem om te poetsen dat goed en vlot werkt.
- De plafonds, verlichting en deuren werden vernieuwd.
- Leerkrachten kunnen zelf aangeven wat nodig is van materiaal voor hun klas en wat er belangrijk is op basis van de noden van de klas.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Het ontvangstlokaal is in slechte staat.
- De turnzaal wordt gebruikt als zaal die gehuurd kan worden. De zaal is niet in goede staat. De zaal beschikt niet over een digitale agenda.
- De centrale verwarming werkt soms niet.

ICT

Vaststellingen vanuit de dienst:

- Nieuwe leermethodes bieden mogelijkheden om lessen te ondersteunen.
- Touchscreens die constant gebruikt worden.
- iPads worden zeer frequent en nuttig gebruikt.
- Gratis voorleessoftware in kader van het m-decreet is zeer goed maar vereisen wel een goede computer.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Oude laptops in de klassen werken traag.
- Ontbreken van een touchscreen in het kleuter.

4.7.4. Woonzorgcentrum De Boomgaard

Personeelsbeleid

Vaststellingen vanuit de dienst:

- De leidinggevendenden lossen veel concrete vragen en problemen op.
- Er kan kort op de bal gespeeld worden.
- Het is een zeer zelfredzaam team.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Te weinig communicatie. Niet altijd duidelijk wie wat doet (bv zwangerschap, ziekte, ...).
- Twee momenten per week waarop de personeelsdienst aanwezig is in het WZC, is krap.

Informatie en communicatie

Vaststellingen vanuit de dienst:

- Het WZC beschikt over een sterk uitgebouwde Facebookpagina.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- De website beter uitbouwen en beter opvolgen.
- Ad valvas beter uitbouwen.

Financieel management

Vaststellingen vanuit de dienst:

- Er wordt kostprijsbewust gewerkt.
- Doorgedreven Riziv-optimalisatie.
- Verdere uitbouw van diensten met dezelfde middelen (extra kamer, uitbreiding dorpsrestaurant, ...).
- De werking van het woonzorgcentrum wordt op financieel vlak kritisch bekeken. Het gevoel leeft dat de besparingen niet ten goede komen van het woonzorgcentrum.

Facilitaire middelen

Vaststellingen vanuit de dienst:

- Voorzichtige start van de LEAN-principes.
- Met uitzondering van poetsen van buitenkant ramen gebeurt alles door eigen onderhoudspersoneel.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Tekort aan een eigen klusjesdienst.

ICT

Vaststellingen vanuit de dienst:

- Er wordt verder ingezet op digitalisatie en het minder gebruiken van papier.

Werkpunten en aanbevelingen vanuit de dienst:

- Telefonische bereikbaarheid (op technisch vlak) binnen het WZC.
- Sommige pakketten zijn niet aangepast aan een woonzorgcentrum.